

Helyi
Esélyegyenlőségi
Program

Baranyaszentgyörgy
Község Önkormányzata

2023-2028

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	8
Célok.....	8
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	10
1. Jogszabályi háttér bemutatása	10
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	10
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	12
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	34
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	48
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	55
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	63
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	69
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	71
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	72
1. A HEP IT részletei	72
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	72
Jövőképünk.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Az intézkedési területek részletes kifejtése <i>(kitöltése javasolt, opcionális)</i>	74
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	84
3. Megvalósítás	89
3.1 A megvalósítás előkészítése	89
3.2 A megvalósítás folyamata	89
3.3 Monitoring és visszacsatolás	92
3.4 Nyilvánosság	92
3.5 Kötelezettségek és felelősség.....	25
3.6 Érvényesülés, módosítás	93
4. Elfogadás módja és dátuma.....	94

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva**, Baranyaszentgyörgy Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Baranyaszentgyörgy a 66-os út mentén, a Mecsek és a Zselic találkozásánál elhelyezkedő kis község. Területére jellemző: a mezőgazdaság és a vadgazdálkodás. A falu határában vadászház, valamint halastó található. A mezőgazdasági tevékenységre utal, hogy címere búzakoszorúval övezett. A község dombok övezte adottságai jó lehetőséget nyújtanak vadászatra, pihenésre, kirándulásra. Temploma 1775-ben épült, jellegzetessége az ismeretlen eredetű, üveggyöngyökkel díszített úrkoporsó.

A Kaposvár és Komló között található település megközelíthető közúton: a 66. számú útról Szágyig vezető bekötőúton.

A falu neve a török hódoltság előtt bukkan fel Zentgerg alakban, a falu templomának védőszentjére utalva. A Rákóczi-szabadságharcot követően lakatlan pusztá volt, lakosságát Petrovsky József földbirtokos Trier környékéről telepítette be 1754-től. 1945 után a lakosság jelentős részét alkotó német nemzetiséget jórészt kitelepítették, helyükre magyar családok érkeztek a Felvidékről, de a környéken lévő dűlők, puszták, erdők, mezők ma is őrzik német elnevezéseiket.

Az 1775-ben épült barokk stílusú templomában a Sárkányölő Szent Györgyöt ábrázoló főoltárképet Bachmayer Gáspár bécsi festőművész készítette /1800/, továbbá Palkovich Lajos falfaragásai és Gebauer Ernő freskói /1941/ találhatóak.

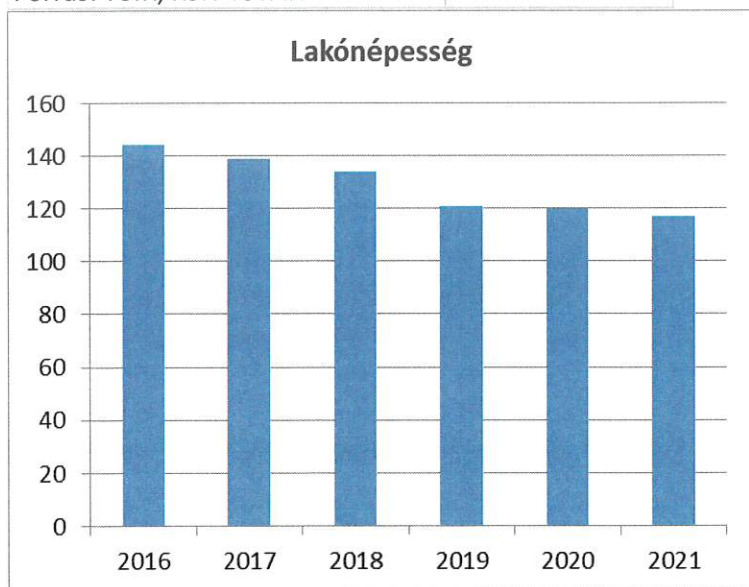
¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A település nevezetessége a 20 Ha-os horgásztó. A horgásztóban fogható halfajták: ponty, amúr, keszeg, kárász, csuka, süllő, compó, harcsa.

A település jelenleg a Mindszentgodisai Közös Önkormányzati Hivatal keretében látja el igazgatási teendőit.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2016	144	bázis év
2017	139	96,53%
2018	134	96,40%
2019	121	90,30%
2020	120	99,17%
2021	117	97,50%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

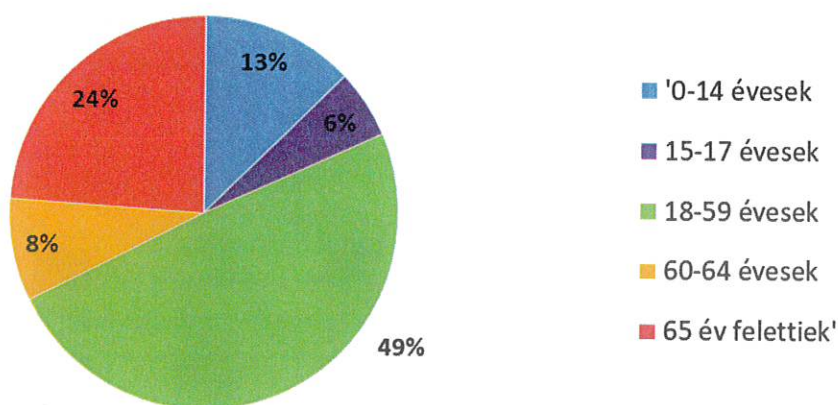

A település lélekszáma 2016 óta folyamatosan csökkent. A 2016-os adatok szerint Baranyaszentgyörgy még egy 144 fős település volt, de a 2021-es adatoknál már csupán 117 állandó lakost talál. A népességcsökkenés azóta is drasztikus, jó esetben stagnál.

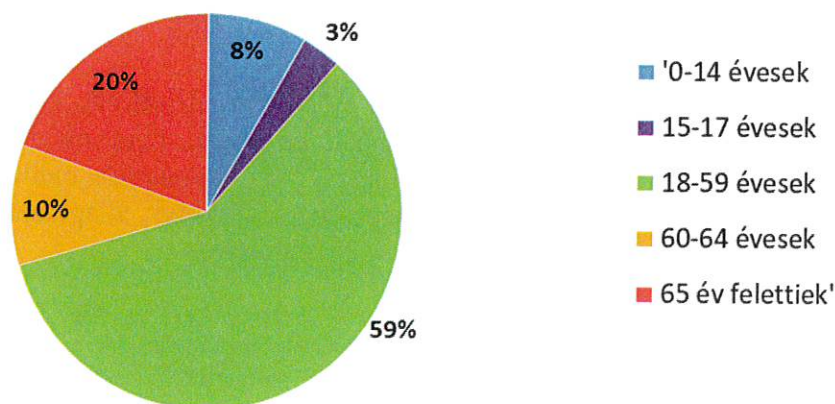
2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	71	61	132	53,79%	46,21%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			1	0,76%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	9	5	14	6,82%	3,79%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	4	2	6	3,03%	1,52%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	35	36	71	26,52%	27,27%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	6	6	12	4,55%	4,55%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	17	12	29	12,88%	9,09%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

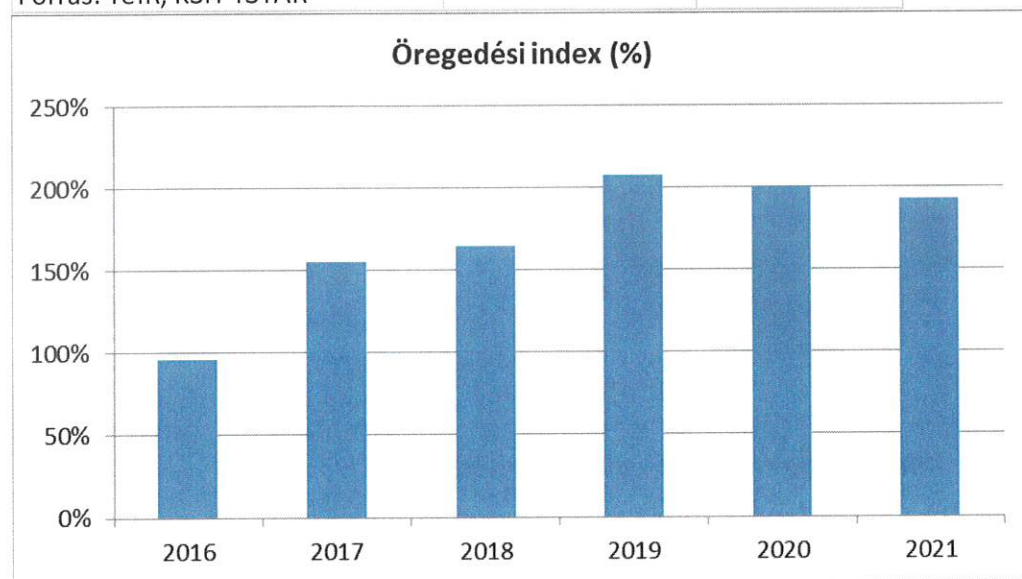

Az országos statisztikáktól eltérően Baranyaszentgyörgyön a férfiak aránya némiképp magasabb, és ami még érdekesebb, még az idősebbek, a 60-65 éven felüliek körében is jellemző ez, de gyermekek körében és az aktív korosztályban is jellegzetessége a népességnek. Ezért a községnek mindenképpen figyelmet kell fordítania a férfi lakosság sajátos problémáira, az idősebb férfi lakosságot érintő szűrővizsgálatok szervezésére és a népesség minél nagyobb számú bevonására.

A lakosság több mint fele az aktív korosztályból kerül ki, ezért igen fontos feladat a községben a munkalehetőségek megteremtése.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	26	27	96,30%
2017	31	20	155,00%
2018	28	17	164,71%
2019	29	14	207,14%
2020	28	14	200,00%
2021	27	14	192,86%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A mutatók szerint Baranyaszentgyörgy is az előregedő települések közé tartozik, a megfigyelt időszakban a gyermekek száma egyre jobban csökkent, nem meghaladta meg az idősebb korosztály létszámát. A gyermekvállalási hajlandóság fenntartása mellett az önkormányzatnak figyelmet kell fordítania az időskorú népesség egészségi állapotának javítására, az idős korosztályban a szociális ellátások iránti igény kielégítésére.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2016	-27,30
2017	-14,13
2018	-7,33
2019	-78,43
2020	8,30
2021	-42,19

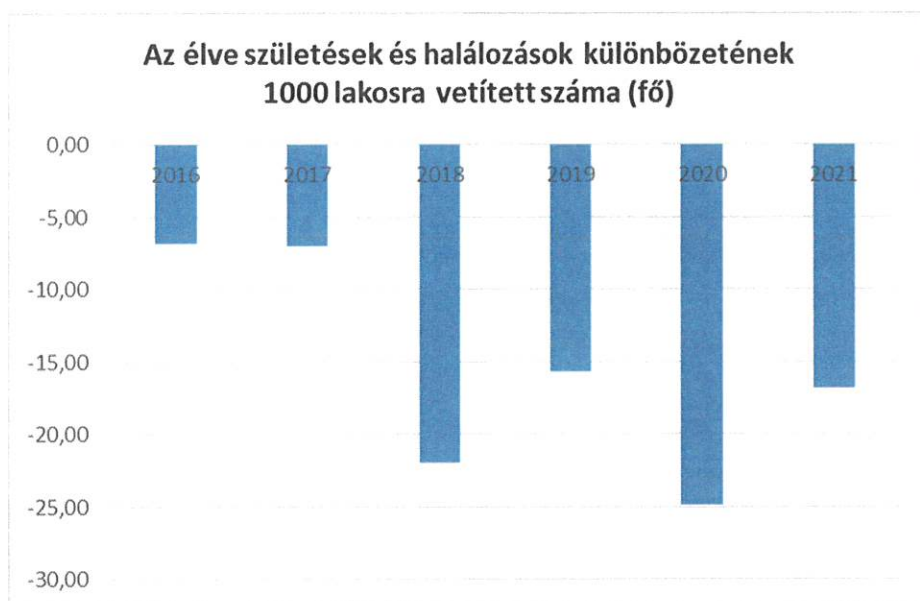
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A népességszökkenés kevésbé jellemző és szembeszökő oka a negatív vándorlási egyenleg, bár az utolsó vizsgált évben ez is hozzájárult a lakosságszám csökkenéséhez.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2016	-6,83
2017	-7,07
2018	-21,98
2019	-15,69
2020	-24,90
2021	-16,88

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A születések és halálozások aránya a vizsgált időszakban inkább negatív tendenciát mutatott, vagy kiegyenlítődött, amely a vándorlási egyenleggel együtt a lélekszám stagnálását, némi csökkenését eredményezte.

Értékeink, küldetésünk

Önkormányzatunk az elkészített településfejlesztési stratégiai dokumentumokban nagy hangsúlyt fektet arra, hogy a település minden családja megtalálja helyét és szerepét az évszázados hagyományokra építő, a jelen kihívásaira korszerű választ adni tudó közösségében. Alapvető cél, hogy az önkormányzat az általa biztosított szolgáltatások révén hozzásegítse a lakosságot egy minőségi, az egyén és közössége számára egyaránt értékes élethez, s lehetővé tegye a szükségletek kielégítésével a szolgáltatások magas színvonalon történő elérését. A társadalmi integráció megteremtése érdekében, elengedhetetlen a civil szervezetek és egyházak szorosabb bevonása a közszolgálati feladatok ellátásába, a pályázati lehetőségek kihasználása, a társadalom periferiájára szorult csoportok, így különösen az idősek, egyedülállók, a több gyermeket nevelők, a nehéz anyagi helyzetben lévő családok számára olyan segítő, hátránykompenzáló programok indítása, amelyek révén biztosítható lesz a település hosszú távú fejlődése.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Baranyaszentgyörgy település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

a diszkriminációmentességet,

szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete.
- A Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 40. § (1) bekezdés 28. pontja értelmében a Kormány társadalmi felzárkózásért felelős tagjaként, a belügyminiszter módszertani útmutatót tett közzé a HEP elkészítésének részletes szempontjairól. különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gytv.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogyatékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A programalkotás során gondoskodni kell a helyi esélyegyenlőségi program és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a közoktatási esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

A program figyelembe veszi Baranyaszentgyörgy Község Önkormányzatának mindazon dokumentumait, melyek kitérnek az esélyegyenlőség megvalósítására, így különösen:

- Baranyaszentgyörgy Község Önkormányzat költségvetése, 2023
- Baranyaszentgyörgy Község településfejlesztési koncepciója
- Baranyaszentgyörgy településrendezési-településszerkesztési terv

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A térségben lévő települések problémái hasonlóak, de minden település a saját adottságaihoz mérten szeretne megfelelni a célcsoport szükségleteinek. Gondjaik kezelésére az összes település vezetőjének oda kell figyelnie.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés elkészítéséhez a KSH és a TeIR adatbázis valamint a népszámlálási adatok szolgáltak alapul. Emellett Baranyaszentgyörgy Község Önkormányzata, illetve a Mindszentgodisai Közös Önkormányzati Hivatal is rendelkezett megfelelő adatokkal. Közfeladatot ellátó más intézmények, civil szervezetek és egyéb szervezetek is szolgáltatottak adatokat. Vannak azonban olyan területek, amelyről az információszerzés továbbra is nehézkes. Az adatok gyűjtése, elsősorban a nehéz anyagi helyzetben lévő családokról, a fogyatékos személyekről, az ő foglalkoztatásukról, iskolai végzettségükről, a nők helyi gazdaságban elfoglalt szerepéről, volt problémás.

A romákra vonatkozó adatok szenzitív adatnak minősülnek, ezért azokat nyilvántartani nem lehet. A települési önkormányzat nem gyűjtött és nem elemzett adatokat a romákkal, nőkkel és a fogyatékkal élőkkel kapcsolatban.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szegénységnek nincs mindenki számára elfogadott definíciója. Általában azokat a területi egységeket tekintjük mélyszegénység által sújtott településeknek, településrészeknek, amelyeket a nagyon alacsony iskolázottság és foglalkoztatási ráta, erős a települési, lakóövezeti, térségi koncentráció és szegregáció, az ezekből következő súlyos szociális deficit és a hátrányos társadalmi helyzet újratermelődésének nagy valószínűsége jellemzi. Ezen meghatározást alapul véve Baranyaszentgyörgy községben mutatkoznak a mélyszegénység jelei, ezen veszély reálisan fennáll, ezért mindenképpen figyelniük kell azokra a társadalmi csoportokra, településrészekre, amelyek egyre inkább efelé sodródnak.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal (etnikai és szociális dimenzió összemosása). Mi abból indulunk ki, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedi teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt.²

A szegénységben élők, a roma közösségek helyzetének elemzése során vizsgálni kell az Ebktv. által rögzített, a hátrányos megkülönböztetés tilalmának érvényesülését. Az Ebktv. 8. és 9. §-ai értelmében közvetlen, illetve közvetett hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt nemzetiséghez tartozása, társadalmi származása, vagyoni helyzete miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban, vagy az a rendelkezés, amely ezen személyeket, csoportokat lényegesen nagyobb arányban hozza hátrányos helyzetbe mint a velük összehasonlítható személyeket, csoportokat. A korcsoportos megoszlást tekintve, míg az időskorúak közül alacsony, addig az aktív korúak közül már magasabb, a fiatalok között pedig még magasabb a romák becsült aránya. A község roma lakossága az utóbbi 40-60 évben telepedett meg Baranyaszentgyörgyön, többségük a környékbeli településekről, esetleg cigánytelepekről került a faluba. A településen élő romák az önkormányzat becslése szerint 70-80 %-ban állami pénzellátásból élnek. Mintegy 5-10 %-uknak van állandó munkahelye. Az iskolázottság a cigány lakosság körében a községi átlagnál nem rosszabb.

A mélyszegénységgel kapcsolatos vizsgálatok az egyén illetve a háztartás saját jövedelmi helyzetének értékelésén alapulnak. A rendelkezésünkre álló adatok alapján elsősorban a munkanélküliség, a szociális rászorultság, a gyermekek helyzete, a lakhatási viszonyok és az iskolai végzettségek figyelembe vételével készítettünk elemzéseket.

„A mélyszegénységben élők legnagyobb problémája az alacsony jövedelmi szint, illetve az, hogy ezzel az alacsony jövedelemmel nem átmenetileg, néhány hónapig, hanem akár évekig, évtizedekig is számolniuk kell. Generációk nőnek fel úgy, hogy a szülők munkahely nélkül, alacsony jövedelemből, segélyekből tartják fenn magukat és a családot.

Az alacsony jövedelem oka többféle lehet. A tartós munkanélküliek kizárólag az önkormányzat által folyósított ellátásokban, illetve a közmunkában bízhatnak. A járásban kevés munkahely van, amely foglalkoztatni tudná az eltérő szintű végzettséggel rendelkező lakosságot. Fő foglalkoztatóként továbbra is csak az önkormányzatok szerepe erősödik a közmunka programok révén.

² Cserti-Csapó-Orsós 2012

Problémát jelent az iskolázatlanság és a tankötelezettség megszűnése 16 éves kor után. A képzést adó tanfolyamok (pl. kosárfonás, virágkötés) általában nem a valós piaci igények alapján indulnak, így ezekkel nem lehet elhelyezkedni, munkába állni. Előbb munkahelyeket kellene szervezni, kialakítani, és csak utána kellene következnie az álláshoz szükséges képzések oktatásának. A roma kisebbségi önkormányzatok javaslatai alapján is olyan oktatásra, képzésre van szükség, amely szemléletváltást tud elérni a mélyszegénységben élőknel, köztük a romáknál is, és amely után nagyobb eséllyel tudnak eredményesen teljesíteni és megkapaszkodni a munka világában.

Bár a foglalkoztatottság megoldatlansága, a munkahelyek hiánya alapvető gond, ugyanakkor az önkormányzati és állami munkáltatók sem nagyon tudnak túllépni azon, hogy a közmunka csak utcaseprésből, községépítő kertészeti feladatokból állhat. Nagy szükség lenne az értelmes és hasznos munka megfelelően kialakított rendszerű betanítására, ellenőrzésére, a munkafegyelem kialakítására.

Az esélyteremtést jelentősen megnehezítik a szocializációs gondok. Az élet számos területén hiányzik maga a mintaadás is, ahogyan hiányzik a munka becsületének kialakítása, a munkára nevelés a mélyszegénységben élőknel. Sok esetben az esélyteremtést azzal kell kezdeni, hogy az érintettek megtanulják a mosógépes mosást, a fürdőszoba és a WC használatát. A lakhatási gondok megoldása általában nem tartós, mert nincs állandóság az elhelyezésben, és nem is érzik sajátjuknak a szociális lakást a kedvezményezettek, a gazdaszemlélet teljesen hiányzik.

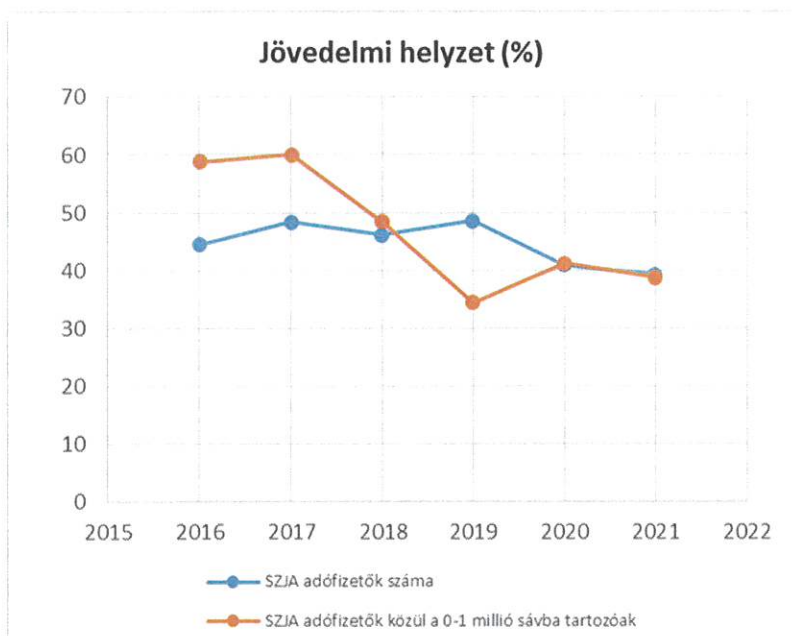
Hasonlóan fontos feladat megtanítani a háztartásvezetést és a pénzbeosztást, ami az esélyteremtés alapvető feltétele a megfelelő családi vagy környezeti minták hiányában.

A járás településein élő romák létszáma és aránya miatt is szükséges foglalkozni esélyegyenlőségükkel. A szegénységük oka és következménye a tartós munkanélküliség, számuk nem csökken. A hátrányos helyzet generációkon keresztül átöröklődése jellemző. A mélyszegénységben élők egészségügyi állapota elmarad az országos átlagtól. A munkavállaláshoz szükséges alapkompenciák (pl. írástudás, időkeretek tartása, önfegyelem) hiánya akadályozza a munkanélküliek munkaerő-piacon történő elhelyezkedését.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet

Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2016	44,44	58,82
2017	48,28	60,00
2018	46,04	48,44
2019	48,48	34,38
2020	40,80	41,18
2021	39,20	38,78

Forrás: TelR, KSH Tstar

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

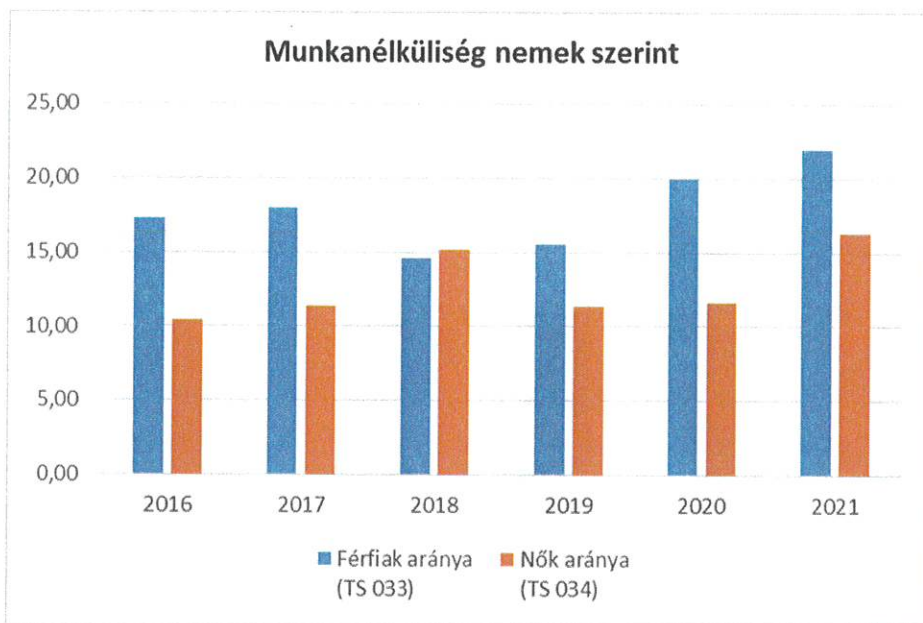
A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Möt-v-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

A községben élők foglalkoztatottsági helyzetét, munkanélküliek, tartós munkanélküliek számát és arányát a következő táblázatokkal mutatjuk be.

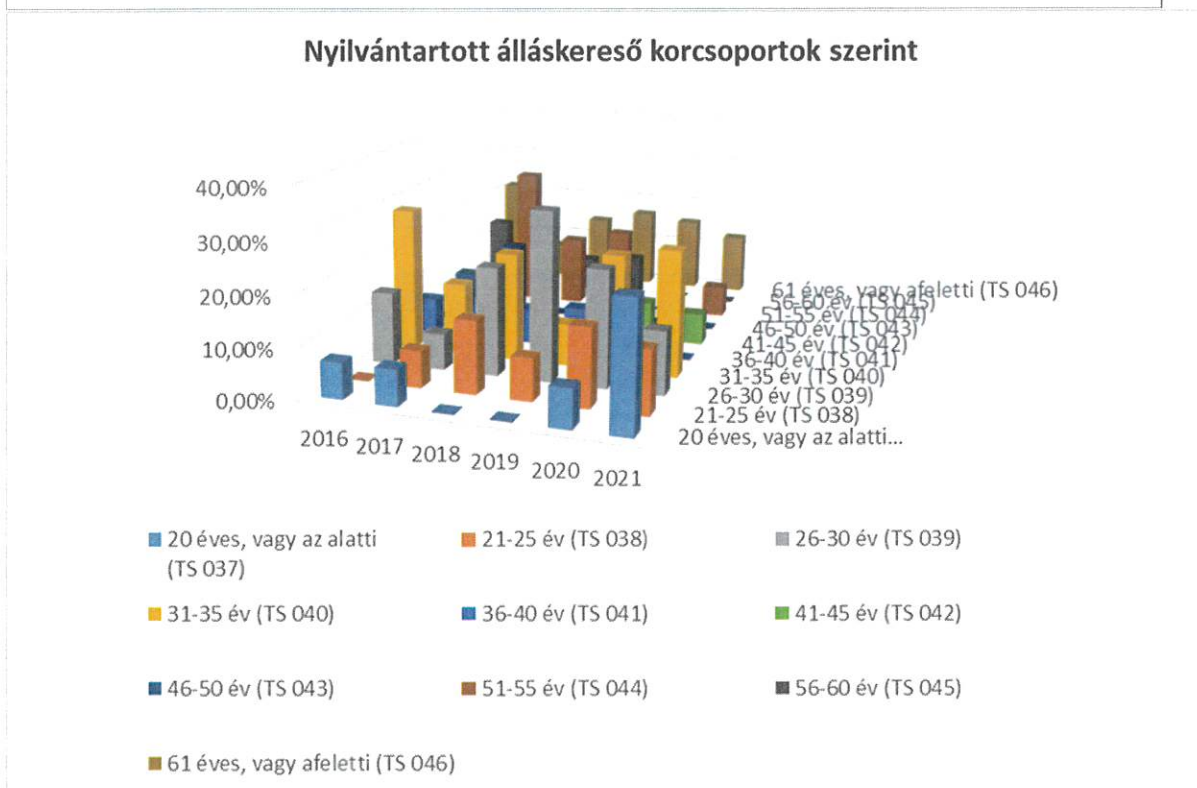
3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016	17,31	10,42	13,87%
2017	18,00	11,36	14,68%
2018	14,58	15,22	14,90%
2019	15,56	11,36	13,46%
2020	20,00	11,63	15,82%
2021	21,95	16,28	19,12%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresőök száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresőök száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	14	14	14	12	13	16
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	1,00	1,00	0,00	0,00	1,00	4,00
	%	7,14%	7,14%	0,00%	0,00%	7,69%	25,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	0,00	1,00	2,00	1,00	2,00	2,00
	%	0,00%	7,14%	14,29%	8,33%	15,38%	12,50%
26-30 év (TS 039)	Fő	2,00	1,00	3,00	4,00	3,00	2,00
	%	14,29%	7,14%	21,43%	33,33%	23,08%	12,50%
31-35 év (TS 040)	Fő	4,00	2,00	3,00	1,00	3,00	4,00
	%	28,57%	14,29%	21,43%	8,33%	23,08%	25,00%
36-40 év (TS 041)	Fő	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	0,00
	%	7,14%	7,14%	7,14%	8,33%	7,69%	0,00%
41-45 év (TS 042)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	1,00	1,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	7,69%	6,25%
46-50 év (TS 043)	Fő	1,00	2,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	7,14%	14,29%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	0,00	4,00	2,00	2,00	0,00	1,00
	%	0,00%	28,57%	14,29%	16,67%	0,00%	6,25%
56-60 év (TS 045)	Fő	2,00	1,00	1,00	1,00	0,00	0,00
	%	14,29%	7,14%	7,14%	8,33%	0,00%	0,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	3,00	1,00	2,00	2,00	2,00	2,00
	%	21,43%	7,14%	14,29%	16,67%	15,38%	12,50%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

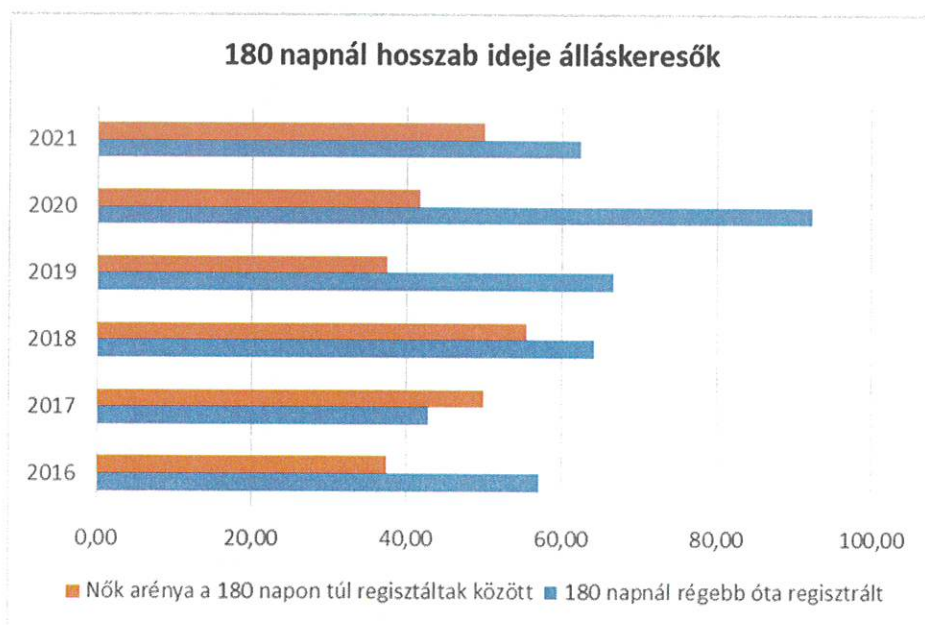

A legfrissebb folyamatokat vizsgálva megállapíthatjuk, hogy bár országosan a nyilvántartott álláskeresők száma folyamatosan csökken, Baranyaszentgyörgyön ez a munkalehetőség bővülés, a munkaerőpiaci kedvező fordulat még nem hozott látványos eredményeket. Különösen a leghátrányosabb helyzetben lévő munkatapasztalat nélküli fiatalok, az alacsony iskolai végzettségűek és a korosabb munkavállalók aránya nőtt, az ő elhelyezkedési esélyeik romlottak. A javuló tendenciák mellett is egyre nő az országos átlaghoz viszonyítottan az elmaradásunk: az ország javuló foglalkoztatási mutatóit Baranyaszentgyörgy nem követi, még nő is a leszakadásunk.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső aránya

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	57,14	37,50
2017	42,86	50,00
2018	64,29	55,56
2019	66,67	37,50
2020	92,31	41,67
2021	62,50	50,00

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A veszélyeztetett csoportokkal kapcsolatos adatok hiányosak, nem állnak rendelkezésre. Foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek. Alacsony továbbá a 15–24 éves korosztály munkaerő-piaci részvétele is. A fiatalok távolmaradását főként az oktatási, képzési idő meghosszabbodása indokolja, ugyanakkor jelentősen megnőtt az iskola befejezése utáni munkahelykeresés ideje is. A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését elsősorban a munkalehetőségek száma, a nem megfelelő szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség befolyásolja.

Községünkben a 25 évnél fiatalabb és 55 évnél idősebb munkavállalókat sújtja leginkább munkanélküliség. A 40 év felettiiek körében még magasabb számban fordul elő, hogy alacsonyabb, legfeljebb középfokú iskolai végzettséggel, valamint már többnyire elavult, nem piacképes

szakképesítéssel rendelkeznek. Az 55 év feletti korosztály jelentős aránynövekedése ennek a korcsoportnak az elhelyezkedési esélyei romlását jelzi.

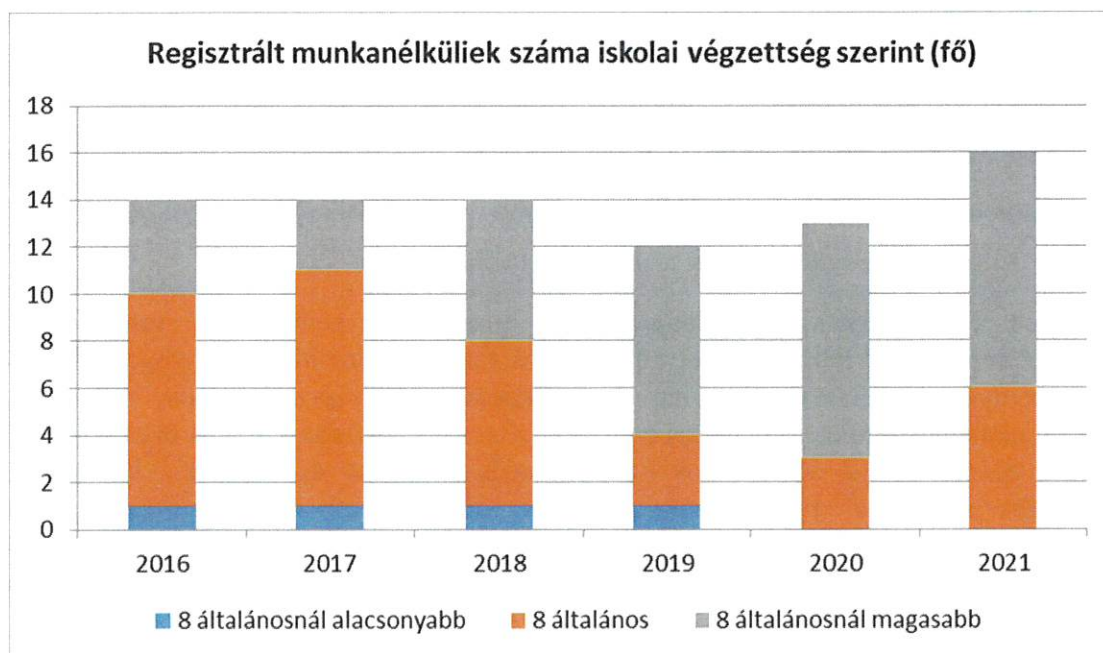
Különösen rossz a nők elhelyezkedési esélye, itt a mutatók kiugróan magasak, még a járási adatokhoz képest is magas a nők munkanélkülisége.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

Nem rendelkezünk adatokkal a foglalkoztatottak iskolai végzettségéről. Az alacsony iskolai végzettségűek munkanélküliség által való érintettségét tudjuk vizsgálni.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek /nyilvántartott állás keresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	14	1	7,14%	9	64,29%	4	28,57%
2017	14	1	7,14%	10	71,43%	3	21,43%
2018	14	1	7,14%	7	50,00%	6	42,86%
2019	12	1	8,33%	3	25,00%	8	66,67%
2020	13	0	0,00%	3	23,08%	10	76,92%
2021	16	0	0,00%	6	37,50%	10	62,50%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott állás keresők fele alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik, csak néhány százalékuknak nincs 8 általános iskolai végzettsége sem. A középfokú végzettséggel rendelkezők csökkenő, az összlétszámhoz képest jobban javuló számát tekintve megállapíthatjuk, hogy a

képzettséggel, főként piacképes végzettséggel rendelkezők elhelyezkedési esélye nagyobb, a munkaerőpiacról kiszorult emberek minél hatékonyabb munkába állításának fontos feladata korszerű, „piacképes” szakképzések biztosítása a felnőttoktatás keretében.

Bár pontos adatokkal nem rendelkezünk a romák foglalkoztatottságáról, de tudjuk, hogy jelentős számban élnek segélyből, közmunkából, egyéb állami transzferekből, és azt is leszögezhetjük, hogy a roma háztartások legalább fele tartós szegénységben él. Az állandósuló, immár több mint két évtizedes munkanélküliség miatt egyre szélesebb körben fenyeget az inaktivitás, mint a fiatalok számára látott társadalmi minta normává rögzülésének veszélye, mely negatív hatással van a fiatal korosztályok tanulási/továbbtanulási motivációira. A jelenlegi romákkal kapcsolatos foglalkoztatási adatok hátterében komplex társadalmi-gazdasági folyamatok állnak. Ezek eredője a nyolcvanas évektől induló gazdasági folyamatokra vezethető vissza, amikor is a piacgazdaság kiépülésével egyidejűleg olyan iparágak épültek le, amelyek a szakképzetlen munkaerőt korábban tömegesen szívták fel: bányászat, mezőgazdaság stb. Érintettségüknél fogva ezen jelenségek súlyosabban érintették a roma lakosság foglalkoztatási viszonyait, mint a nem roma népességet. Az országos statisztikai becsléseket tekintve általában véve a következő tendenciák figyelhetők meg: a romák foglalkoztatottsági szintje durván a fele, munkanélküliségi rátájuk három-ötszöröse, az egy keresőre jutó eltartottak aránya háromszorosa a nem roma népességnek.

A roma nők kétszeresen is hátrányban vannak a mindennapi élet számos területén, így a foglalkoztatásban is. Nőként a gyermeknevelés és a családi élet biztosítása megnehezíti az iskolák elvégzését, egy teljes értékű munkahely megszerzését és megtartását, és mindez fokozottan így van a romák körében a korai gyermekvállalás és magasabb gyerekszám miatt. Az Önkormányzat egyik kiemelt célja, hogy a romák közül minél többen váljanak munkából élő, családjuk eltartására és a közterhek viselésére alkalmas polgárokká.

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

Önkormányzatunk a kezdetektől fogva aktívan vett részt a különböző típusú közfoglalkoztatási programokban. Célunk egyrészt a tartós munkanélküliek számára a hiányzó munkalehetőségek pótlása, a munkaerőpiaci lehetőségek növelése, de a munkajövedelem pótlása is: segélynél magasabb összegű jövedelem lehetősége, harmadrészt önkormányzati érdek a forráshiány miatt nehezen finanszírozható közfeladatok ellátása.

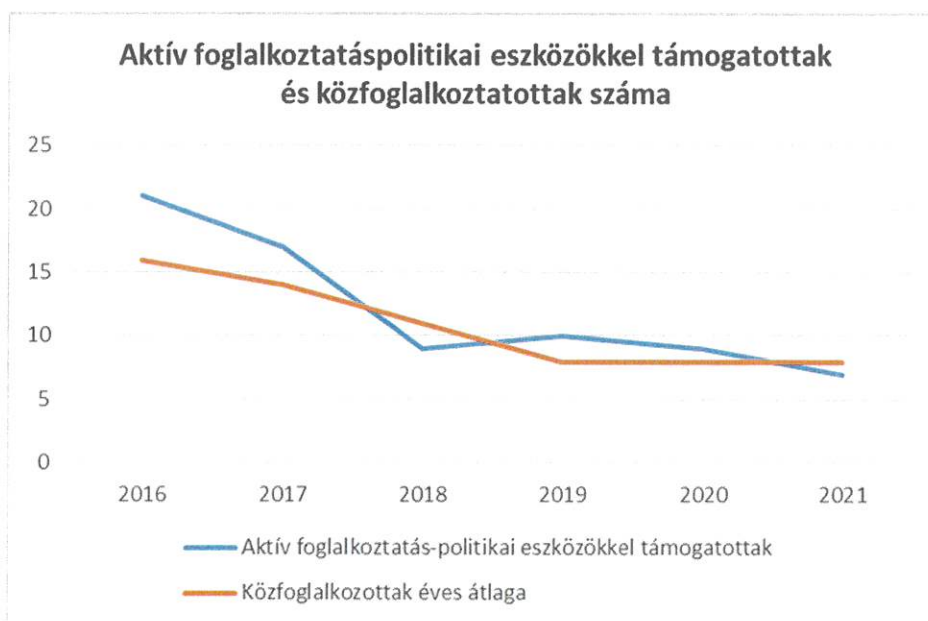
A közfoglalkoztatottak mindannyian közterületi vagy intézményen belüli munkát végeznek, főként fizikai munkákat, kisegítő tevékenységet.

A közmunkások feladatai közé legnagyobb részben kommunális, környezetvédelmi célú tevékenységek ellátása, intézmények tevékenységét segítő szolgáltatások végzése (pl. kézbesítés), egészségügyi és szociális, valamint a művelődési és közoktatási területeken végzett feladatok segítése tartozik. A férfi és női közmunkások által ellátott feladatok szerkezete értelemszerűen különbözik egymástól. A férfiak által leggyakrabban végzett munkák: köztisztasági és karbantartó feladatok, parkgondozás, intézményekhez tartozó udvar takarítása, vízelvezető árkok fenntartása. A nők esetében a takarítás a leggyakrabban ellátott feladat. Ezt követik a köztisztasági munkák, a mezőgazdasági munka és az adminisztratív kisegítő feladatok.

A közfoglalkoztatottak munkájával, tevékenységével az önkormányzat alapvetően elégedett, a falu lakossága azonban gyakran nem értékeli az általuk végzett tevékenységet – alacsony a közfoglalkoztatás presztízse a lakosság körében. A közfoglalkoztatás szerepét a Kormány másként értelmezi: egy olyan átmeneti foglalkoztatásnak tekinti, amely segély helyett munkát és fizetést biztosít az álláskeresők számára. Célja az elsődleges munkaerő-piaci integráció és reintegráció, a tartósan munka nélkül lévők aktiválása által.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	21	16
2017	17	14
2018	9	11
2019	10	8
2020	9	8
2021	7	8

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

Baranyaszentgyörgy lakosságának elhelyezkedési esélye a környező kistelepülésekhez, más zsáktelepülésekhez hasonlóan kilátástalan. Az önkormányzati közfoglalkoztatáson felül ugyanis a településen nincs jelentős foglalkoztató. Ezen felül a környékbeli nagyobb településekre, Sásdra, Dombóvárra, Komlóra, Kaposvárra és Pécsre sem megfelelő a bejárási lehetőség. Már a Sásdra be- és kijutás is nehézkes. Így a település lakóinak alig van lehetőségük e városokban munkát találni, a közlekedési lehetőségek beszűkítik az ingázást is. Az átszállás, csatlakozási lehetőségek nem szolgálják az ingázók érdekeit.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

A munkanélküliség kezelésében jelentős szerepet kap a képzés, továbbképzés. Bár az álláskeresőik között szép számmal akad 8 általános iskolai végzettséggel nem rendelkező, ha nem is túl magas számban, nem jellemző, hogy felnőtt oktatás keretében elvégeznék az általános iskolát. Ennek egyrészt az az oka, hogy ez helyben, de még Sásdon sem elérhető, de az érintettek nagy része már a nehezen mozgósítható korosztályba is tartozik. Kutatások a magyar képzési rendszer egyik negatívumaként említik, hogy túlképzés folyik az oktatásban, elsősorban a felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya nőtt meg az utóbbi években oly mértékben, amelyet a munkaerőpiac által támasztott szükségletek nem indokolnak. Ugyanakkor a szakmunkásképzés egyre inkább háttérbe szorul, nincs elegendő számú szakképzettséggel rendelkező olyan munkaező, amelyet a piac megkívánna.

A szakiskolai képzésben szakképzettséget szerző fiatalok már az oktatási rendszerből való kilépéskor rosszabb esélyekkel indulnak a munkaerőpiacon, mint azok a társaik, akik érettségit adó iskolatípusban szereztek meg bizonyítványukat. A szakiskolai képzést a felmérések szerint azok a fiatalok választják, akik az általános iskolát rosszabb eredménnyel végezték. Ezek a fiatalok többnyire más hátrányokkal is küzdenek: a családban a szülők iskolai végzettsége alacsony, így már az alapfokú oktatásba belépéskor rosszabb helyzetben vannak. A tanulást a szülők ugyan preferálják, de abban segítséget adni nem tudnak, a gyermekeik iskolai kudarcainak kezelésében nem járatosak.

Látható, hogy főként a nők körében magas a 8 általános iskolai osztályt el nem végzők aránya, melynek magyarázata lehet a korai gyermekvállalás. Az elmúlt 10 évben ugyanakkor mindkét nemnél csökkent az alapfokú iskolai végzettséggel nem rendelkezők száma és aránya.

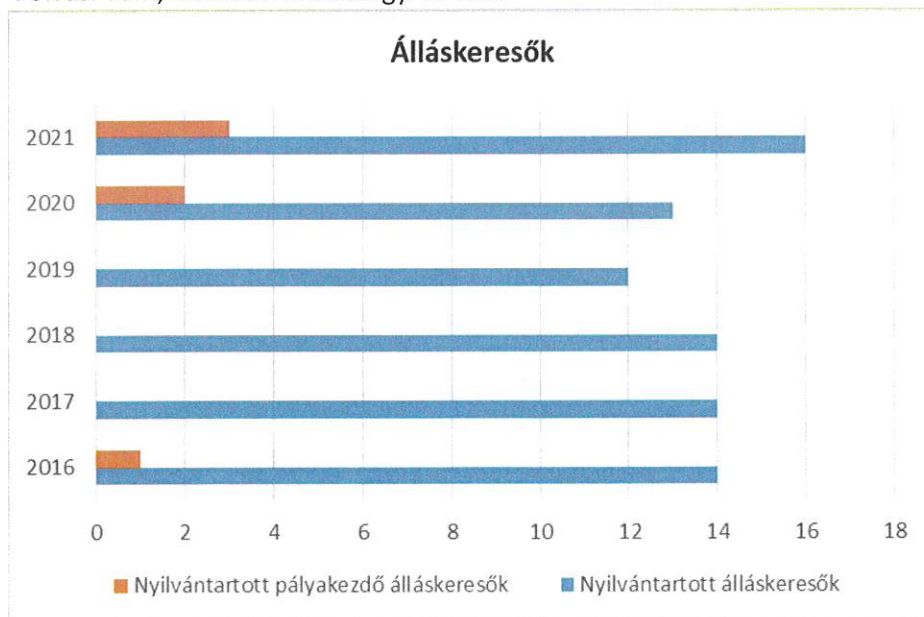
A lakosság iskolai végzettsége ugyan egyre kedvezőbb összetételű, de az is kimutatható, hogy az alacsony iskolai végzettség újratermelődik. Manapság is minden egyes évjárat körülbelül ötöde a munkaerőpiacon alig konvertálható alacsony iskolai végzettséggel (legfeljebb általános iskola) lép ki az oktatásból. Ennek egyik oka a lemorzsolódás: a középfokú oktatásban jelentős azok aránya, akik elkezdenek valamilyen iskolát, de nem fejezik azt be.

A lemorzsolódás folyamatairól csak töredékes képet alkothatunk a jelenlegi statisztikai adatok alapján. A hazai statisztikai rendszer nem tud megbízható adatokat szolgáltatni arról, hogy hány tanulót érint évről évre ez a probléma.

Egy település életében rendkívül fontos az oktatás jelenléte és minősége. Ez nem csak az adott település fejlődését befolyásolja, hanem hozzájárul a település népességmegtartó erejének növeléséhez mind a pedagógiai munka, mind az infrastrukturális tényezők, és az eszöközellátottság tekintetében is. A népesség korösszetétele nagy súllyal esik a latba egy település lakosságának iskolai képzettsége meghatározásakor, hiszen a fiatalabb korosztály aránya általában magasabb végzettséget is jelent. Baranyaszentgyörgyön helyben több évtized óta nincs iskola, az alap és középfokú oktatás is legközelebb Sásdon és Gödrében elérhető el.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2016	14	1
2017	14	0
2018	14	0
2019	12	0
2020	13	2
2021	16	3

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

Baranyaszentgyörgy község a Baranya Megyei Kormányhivatal Komlói Járási Hivatal Munkaügyi Osztálya illetékességi területéhez tartozik. Az állami munkaügyi szervezet feladata, hogy elősegítse a foglalkoztatási helyzet javítását, az állás keresők megfelelő munkához jutását. Céljuk, hogy a munkahelyek számbavétele, felkutatása során az állás keresők megfelelő munkahelyet, a munkaadók megfelelő munkatársakat találjanak. A foglalkoztatottak számának növelése, a munkához jutás elősegítése, a munkanélküliség megelőzése, a munkahelyek megtartása, az esélyegyenlőség megteremtése érdekében különféle támogatásokat, szolgáltatásokat kínálnak ügyfeleiknek.

A Munkaügyi Osztály szolgáltatásainak igénybe vételét, az ügyintézés könnyítését szolgálja, hogy Sásdon kihelyezett ügyfélfogadás van, heti két alkalommal a Hegyháti Járási Hivatal épületében a Munkaügyi Osztály valamennyi szolgáltatása elérhető, elkerülhető a Komlóra utazás is.

A munkanélküliség kezelésében jelentős szerepet kap a képzés, továbbképzés. Bár az álláskeresőik között akad 8 általános iskolai végzettséggel nem rendelkező, ha nem is túl magas számban, nem jellemző, hogy felnőtt oktatás keretében elvégeznék az általános iskolát. Ennek egyrészt az az oka, hogy ez helyben nem elérhető, de az érintettek nagy része már a nehezen mozgósítható korosztályba is tartozik.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Az önkormányzat nem jelentős foglalkoztató, a polgármester és a falugondnok munkakörön túl csak a közfoglalkoztatást valósítja meg. A közfoglalkoztatás elsőrendű célcsoportjai viszont valóban a munkaerő-piacról kiszoruló mélyszegénységben élők és romák, a közfoglalkoztatottak átlag 80 %-a közülük kerül ki.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Olyan hátrányos megkülönböztetés esetéről nincs tudomásunk, amelyben pusztán a nemzetiséghez tartozása, illetve a mélyszegénység valamely jellemzője alapján került volna valaki hátrányos helyzetbe a foglalkoztatás terén. Sokkal jellemzőbb a mélyszegénységgel többnyire együttjáró alacsony iskolázottság, alacsony önbecsülés, mentális problémák miatt az elhelyezkedési esély romlása.

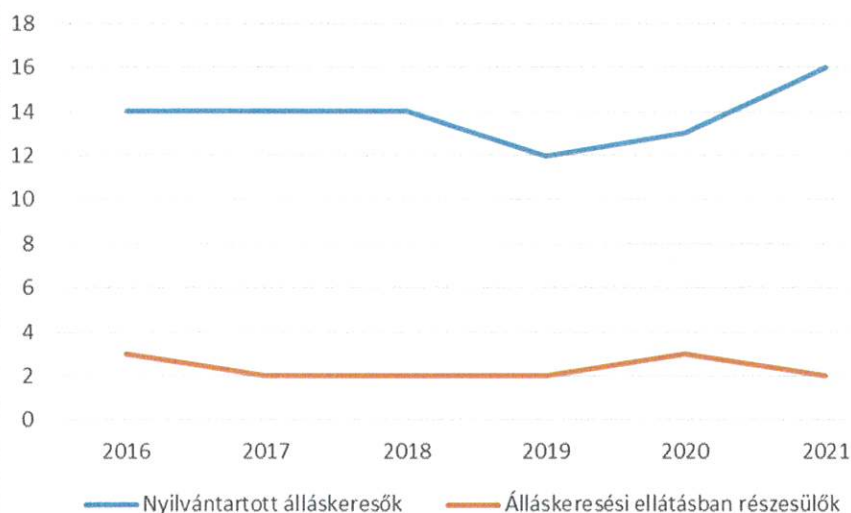
3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

2015. március 1-jével az állami szociális ellátórendszerhez, a járási hivatalhoz került valamennyi munkanélküliséghez kapcsolódó támogatás folyósítása, így az aktív korúak ellátásával kapcsolatos ügyekben az önkormányzatnak nincs közvetlen információja az ellátottak számáról, összetételéről, alakulásáról.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresőik ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresőik száma (TS 052)		Álláskeresőik ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresőik száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	14	15,38%	3	21,43%
2017	14	15,91%	2	14,29%
2018	14	15,73%	2	14,29%
2019	12	15,38%	2	16,67%
2020	13	16,67%	3	23,08%
2021	16	21,05%	2	12,50%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Passzív foglalkoztatáspolitikai eszközök

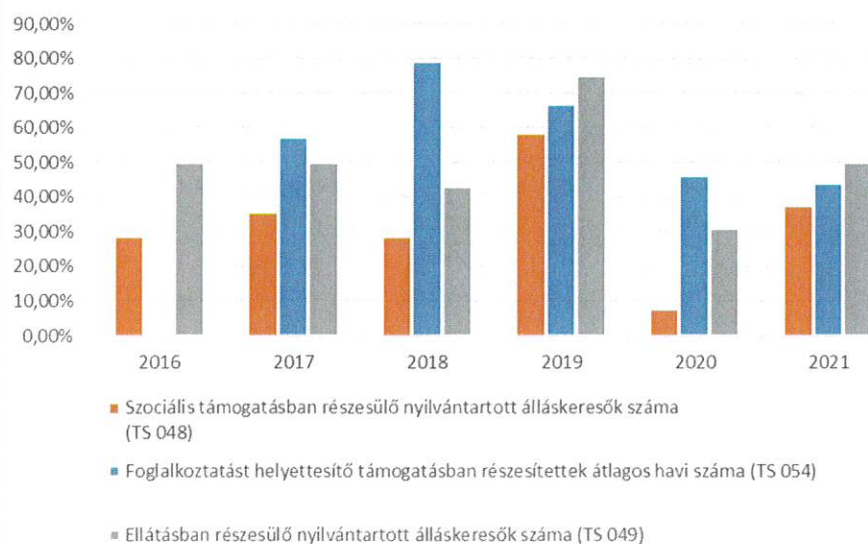

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresői ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskereső száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskereső száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	4	28,57%	0	0,00%	7	50,00%
2017	5	35,71%	8	57,14%	7	50,00%
2018	4	28,57%	11	78,93%	6	42,86%
2019	7	58,33%	8	66,67%	9	75,00%
2020	1	7,69%	6	46,15%	4	30,77%
2021	6	37,50%	7	43,75%	8	50,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Passzív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma a 15-64 év közötti népesség arányában II. (%)

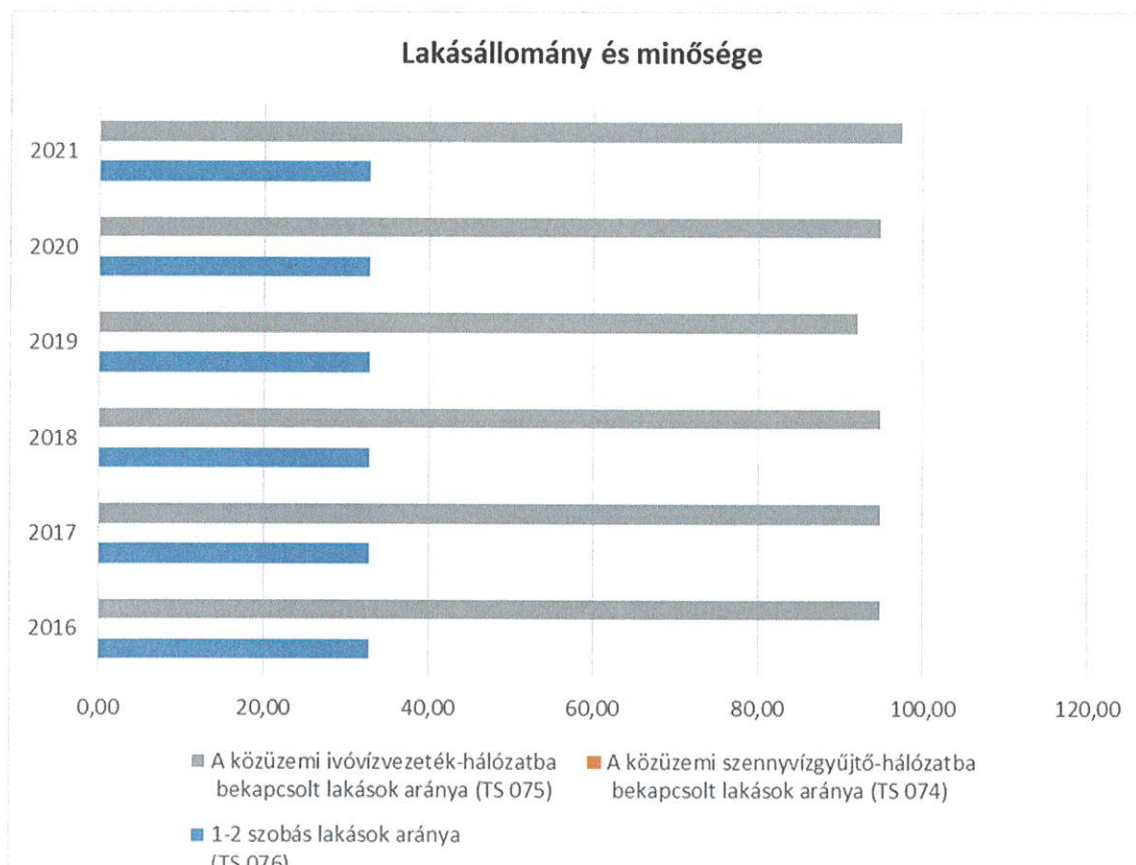
A munkanélküliek számának növekedése együtt járt a különböző támogatásban részesítettek álláskeresői segély, álláskeresői járadék, aktív korúak ellátása – számának emelkedésével. Ezt követően folyamatos a regisztrált munkanélküliek és az ellátásban részesülők számának csökkenése. Korcsoportos bontásban elmondható, hogy a munkanélküliség elsősorban az 50 évesnél idősebb korosztályt érinti. A munkanélküliek körében a vizsgált időszakban nem csökkent azok aránya, akik 180 napnál hosszabb ideje nem találtak munkát. A munkanélküliek aránya minden év első és negyedik negyedében a legmagasabb, évközben pedig mérséklődik. Az adatokból az is egyértelműen kirajzolódik, hogy az álláskeresőik kisebb hányada 8 általános iskolai végzettséggel sem rendelkezik.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
Forrás: TeIR, KSH	

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	76	0	0,00	32,89	0,00	94,74
2017	76	0	0,00	32,89	0,00	94,74
2018	76	0	0,00	32,89	0,00	94,74
2019	76	0	0,00	32,89	0,00	92,11
2020	76	0	0,00	32,89	0,00	94,74
2021	76	0	0,00	32,89	0,00	97,37
Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok						

a) bérlakás-állomány

Magyarországon továbbra sem elterjedtek a bérlakások, míg az EU államaiban átlagosan a lakók 30%-a lakik bérlakásban, addig Magyarországon országosan 6,5%. Az önkormányzat bérlakással egyáltalán nem rendelkezik, ez a forma nem jellemző a településen.

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány **opcionális (önkormányzati adatok)**

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2016	76	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	76	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	76	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	76	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	76	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	76	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

b) szociális lakhatás

Nem releváns

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

A községben van ugyan néhány karbantartás hiányában erősen leromlott állapotú lakóház, de nem lakáscélú ingatlan lakás célú használatáról jelenleg nincs tudomásunk.

e) lakhatást segítő támogatások

2015. március 1-jétől a lakásfenntartási támogatás korábbi rendszere megszűnt, a lakhatás támogatása a települési támogatások körébe tartozó, alternatív ellátási formává vált. A képviselő-testület saját döntésétől függő támogatási lehetőség a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez nyújtott támogatás, amely a korábbi lakásfenntartási támogatást felválthatta. A településen jellemző probléma a megterhelő rezsiköltségek viselésének nehézsége, ezért Baranyaszentgyörgy Község Képviselő-testülete rendszeres települési támogatást nyújt a lakhatási költségek megfizetéséhez. Lakásfenntartási települési támogatásra jogosult az a személy, akinek a háztartásában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 220%-át, egyszemélyes háztartás esetén 250 %-át, továbbá az elismert havi lakásfenntartási költségek a háztartás összjövedelmének 20 %-át elérik, és a háztartás tagjai egyikének sincs vagyona,

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2016	0	0
2017	37	0
2018	64	0
2019	64	7
2020	98	154
2021	81	32

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) eladósodottság

Nem rendelkezünk átfogó ismeretekkel a lakással kapcsolatos eladósodottság pontos mértékéről. Az önkormányzat azokról az esetekről szerez tudomást, amikor a család támogatásért fordul az önkormányzathoz, többnyire közmű-hátralékok, amelyeket szociális kölcsönnel sikerült megoldani: Bedőlt lakáshitelről pedig nem volt tudomása az önkormányzatnak.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A lakásállomány néhány éve-évtizede a stagnálás állapotában van. A lakóépületek többsége 1960 előtt épült. A település lakásai egytől-egyig egylakásos, többszobás hagyományos családi házak. A lakásállomány minősége javuló tendenciát mutat. A lakásállomány nagyságát illetően az egy lakásra jutó szobák száma 2,78 db, a lakások nagyság szerinti összetétele a nagyobb alapterületű lakások arányának növekedését mutatja. A lakásállomány komfortfokozat szerinti megoszlását elemezve megállapítható, hogy a lakások több mint fele komfortos vagy összkomfortos, de 34 %-uk teljesen komfort nélküli. A lakások közművel való ellátottsága terén van még mit javítani.

A község belterületi úthálózatának a hossza 1,4 km. Valamennyi belterületi út aszfaltburkolatos, az elmúlt években azonban az utak állapota jelentősen leromlott. A kiépített járdák hossza csaknem 3,694 km. A községben minden utcában kiépített járdarendszer van.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

A községben nincs olyan lehatárolható terület, ahol az alacsony státuszú lakosok koncentráltan jelennének meg. A település belterülete egységes, külterületén nincs lakott hely.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvényt, előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a háziiorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- a fogorvosi alapellátásról,
- az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- a védőnői ellátásról,
- az iskola-egészségügyi ellátásról.

A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik

- a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,
- biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását,
- folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,
- együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai színterekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.

A háziorvosi ellátást a település lakossága számára a Baranyajenőn működő felnőtt háziorvosi szolgálat, és igény szerint a Sásdon elérhető gyermek háziorvos biztosítja. A háziorvosi körzet szakképzett orvossal betöltött. Az egészségügyi privatizáció teljes körű, a háziorvos vállalkozói formában, saját rendelőben és eszközökkel látják el tevékenységét. A Baranyaszentgyörgy települést területi ellátási kötelezettséggel gondozó háziorvos hetente, a házi gyermekorvos havonta a településen tart helyi rendelést a faluházban.

A fogorvosi alapellátás – összevontan a felnőtt és a gyermeklakosság számára, illetőleg iskolafogászati feladatokkal - egy körzetben történik, 22 település lakossága számára sásdi székhellyel. A fogorvos is vállalkozóként látja el praxisát.

A védőnői szolgálatot baranyajenői székhellyel, négy településre látja el a körzeti védőnő.

A legközelebbi járóbeteg szakellátás és a fekvőbeteg ellátás a Dombóvári Szent Lukács Kórházban érhető el. A gyógyszerekhez, gyógyhatású készítményekhez való hozzájutást a Sásdon működő patika biztosítja.

A szociálisan rászorultak részére a szociális ellátást és a személyes gondoskodást az állam, az önkormányzatok, illetve magánszolgáltatók biztosítják. A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat.

A legközelebbi járóbeteg szakellátás és a fekvőbeteg ellátás a dombóvári Szent Lukács Kórházban érhető el.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közfogyóellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	0	0	0	0	0,00
2017	0	0	0	0	8	2,00
2018	0	0	0	0	7	1,50
2019	0	0	0	0	11	0,43
2020	0	0	0	0	5	1,27
2021	0	0	0	0	7	2,37
Forrás: TelR, KSH Tstar						

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A gyermekek számára kötelezően biztosítandó szűrések a házi gyermekorvosi szolgálat és a védőnői szolgálat közreműködésével, illetve az iskola-egészségügyi ellátás keretében történnek.

Az egészség megőrzését, betegségek korai felismerését célzóan az önkormányzat a védőnői szolgálattal együttműködve lehetőség szerint évente szűrővizsgálatokat szervez, melyre falubusszal szállítja az igénylőket.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A helyben elérhető szolgáltatások között településnagyságunkra tekintettel nem szerepelnek a fejlesztő és rehabilitációs ellátások. Ezeket a község lakossága a környező települések ellátóinál (pl. Dombóvár, Harkány, Mosdós, Pécs, Szigetvár stb.) elérheti el.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A településen közétkeztetés csak máshonnan megrendelt szolgáltatásként (szünidei gyermekétkeztetés) működik, helyben konyha nincs.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Az önkormányzati pályázati forrásból korszerű, jól felszerelt sporttermet alakított ki, ahol a szabadidősportok közül a beltéri, a lakosság rendszeres testedzéséhez, az egészséges életmód kialakításához szükséges feltételeket a település lakossága számára térítésmentesen biztosítják.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A szociálisan rászorultak részére a szociális ellátást és a személyes gondoskodást az állam, az önkormányzat, illetve magánszolgáltatók biztosítják. A személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat. A településen jelenleg működő személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatások:

- falugondnoki szolgáltatás
- házi segítségnyújtás
- család- és gyermekjóléti szolgáltatás
- nappali ellátás idősek és demens betegek részére.

Falugondnoki szolgáltatás

A Szt. 60. § alapján megszervezett falugondnoki szolgáltatás célja az aprófalvak és a külterületi vagy egyéb belterületi, valamint a tanyasi lakott helyek intézményhiányából eredő hátrányainak enyhítése, az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatáshoz valamint egyes alapszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása, továbbá az egyéni, közösségi szintű szükségletek teljesítésének segítése.

A falugondnoki szolgáltatás hatszáz lakosnál kisebb településen működtethető. A falugondnoki szolgáltatás a fenntartó önkormányzat rendeletében részletesen meghatározott feladatokat látja el, valamint – az önkormányzat rendeletében meghatározott módon – közreműködhet az étkeztetés biztosításában.

A baranyaszentgyörgyi falugondnoki szolgálat 2009. óta működik, kellő tapasztalatokkal rendelkeznek a szolgáltatás terén.

A helyi rendeletben foglaltak szerint a falugondnoki szolgáltatás keretében ellátott feladatok:

- a) szervező tevékenységgel, szállítással közreműködik az étkeztetésben,
- b) egészségügyi ellátáshoz való hozzájutás biztosítása (gyógyszerkiváltás, orvosi rendelésre, tanácsadásra szállítás),
- c) óvodáskorú, iskoláskorú gyermekek intézménybe történő szállítása, egyéb gyermek-szállítás iskolai rendezvényekre, foglalkozásokra,
- d) a helyi szociális szükségletek, egyéb szolgáltatási igények, információk közvetítése az önkormányzat és a lakosság között,
- e) egyéb szolgáltatási feladatok, így különösen művelődés, sport, szabadidős tevékenység szervezése, segítése (színház, kirándulás, rendezvények szervezése a lakosság részére), lakossági szolgáltatások (különböző ügyintézés, családi eseményekre szállítás stb.), közreműködés az önkormányzati feladatok megoldásában (árubeszerzés, ügyintézés, tájékoztatás, információ közvetítés), az egyéni és az önkormányzati hivatalos ügyek intézésének segítése.

g) drogprevenciós szolgáltatások;

Sásdi Rendőrkapitányság munkatársai az illetékesek

- i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Nincs tudomásunk a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások területén hátrányos megkülönböztetésről, az egyenlő bánásmód követelményét betartjuk.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Baranyaszentgyörgy Község Képviselő-testülete az 1993. évi III. törvényben kapott felhatalmazás alapján, annak helyi végrehajtására utoljára az egyes szociális és gyermekvédelmi ellátásokról és szolgáltatásokról szóló 2/2015.(II.20.) önkormányzati rendeletben határozta meg az önkormányzat által biztosított pénzbeli és természetbeni ellátások és szolgáltatások szabályait, alkotta meg a települési támogatások új rendszerét, helyi szabályait.

A rendelet szabályozza az önkormányzat által nyújtott egyes pénzbeli és szociális ellátásokra vonatkozó hatáskörgyakorlást. A képviselő-testület a hatáskörét átruházta a polgármesterre temetési települési támogatás ügyekben.

1. Meg kell tartani a korábban lakásfenntartási támogatásra jogosult családok lakásfenntartási kiadásaihoz kapcsolódó támogatást, lehetőség szerint a korábbi rászorultsági feltételekkel.

2. Nincs mód megtartani a méltányossági ápolási díjat és a méltányossági közgyógyellátást.

3. Meg kell tartani, az új rendszerbe bele kell illeszteni a település ellátórendszerében létjogosultságát és szükségességét megkérdőjelezhetetlenül bizonyított ellátási formákat: temetési segély, egyszeri fűtéstámogatás, beiskolázási támogatás, szociális kölcsön, rendkívüli segély stb.

A kialakított új szabályozás a következő lett:

Az önkormányzat rendkívüli települési támogatással, valamint rendszeres települési támogatással segíti a szociálisan rászorult, méltánylandó anyagi nehézséggel küzdő személyeket.

A rendszeres települési támogatás a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez (lakásfenntartási települési támogatás) nyújtott segélyfajta.

Lakásfenntartási települési támogatásra jogosult az a személy, akinek a háztartásában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 220%-át, egyszemélyes háztartás esetén 250 %-át, továbbá az elismert havi lakásfenntartási költségek a háztartás összjövedelmének 20 %-át elérik, és a háztartás tagjai egyikének sincs vagyona. A lakásfenntartási települési támogatást 6 hónapra kell megállapítani, havi összege 3.000 forint, nagycsaládosok részére 4.000 Ft.

Rendkívüli települési támogatást kell nyújtani a létfenntartást veszélyeztető, rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére.

Évente legfeljebb hat alkalommal, eseti jelleggel vagy meghatározott időszakra rendkívüli települési támogatásban lehet részesíteni azokat a személyeket, akik önmaguk, illetve családjuk létfenntartásáról más módon nem tudnak gondoskodni, vagy a gyermek hátrányos helyzete miatt anyagi segítségre szorulnak, feltéve, hogy a kérelmező egy főre számított havi családi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 130 %-át.

Évente legfeljebb két alkalommal, eseti jelleggel rendkívüli települési támogatásban lehet részesíteni azokat a személyeket is, akik alkalmanként jelentkező, nem várt többletkiadások (így különösen betegséghez, halálesethez, elemi kár elhárításához, a válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartásához, iskoláztatáshoz, a gyermek fogadásának előkészítéséhez, a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartáshoz, a gyermek családba való visszakerülésének elősegítéséhez kapcsolódó kiadások) anyagi segítségre szorulnak, feltéve, hogy egy főre számított havi családi jövedelmük nem haladja meg a (2) bekezdésben foglalt jövedelemhatár kétszeresét.

Gyermekneveléshez kapcsolódó rendkívüli támogatási esetek:

A gyermekek iskoláztatásához kapcsolódó egyszeri költségek, elsősorban a tanszerek beszerzéséhez való hozzájárulásként beiskolázási rendkívüli települési támogatás nyújtható. A képviselő-testület évente minden baranyaszentgyörgyi lakos, a településen életvitelszerűen lakó szülőt, illetve nagykorú tanulót a beiskolázás költségeire tekintettel támogatásban részesít. A középiskolás tanulókat pénzbeli, az általános iskolás gyermekeket, illetve az óvodásokat természetbeni támogatással segíti.

Az önkormányzat a helyi önkormányzatok szociális célú tűzifavásárlásához kapcsolódó kiegészítő támogatása keretében a rászoruló lakosság számára természetbeni rendkívüli települési támogatásként szociális célú tűzifa juttatást biztosít.

Rendkívüli települési támogatás a nem várt rendkívüli kiadás miatt nehéz helyzetbe került kérelmező részére 2 évente egyszer pénzügyi szolgáltatási tevékenységnek nem minősülő kamatmentes kölcsön formájában is nyújtható. A kamatmentes kölcsön összege 50.000 forintig terjed.

Az elhunyt személy eltemettetésének költségeihez való hozzájárulásként rendkívüli települési támogatást nyújt az eltemettető részére az önkormányzat, 20.000 forint értékben.

2016-tól új kötelező feladatként kell megszervezni a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997.évi XXXI. törvény 21/C. § szerinti szünidei gyermekétkeztetést. Az önkormányzat ezt az ellátást úgy szervezte meg, hogy a rászoruló gyermekek számára a gyermekintézmények zárva tartása idején hétköznapiokon a meleg ebéd előállítását a tornási óvodai konyháról megrendelve, a falugondnoki szolgálata által a településre szállítva, éthordóban szolgálja ki.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2016	n.a.
2017	n.a.
2018	n.a.
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.
Forrás: Önkormányzati adat	

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a.) közösségi élet szinterei, fórumai;

A közösségi élet szinterei sokrétűek, ilyenek a lakóközösségek, a munkahelyek, önkormányzati intézmények, a templomok, a civil szervezetek. A közösségeknek fontos, lényeges szerepe van az életminőség javításában.

Közösségek alatt az emberek olyan összefüggő hálózatait értjük, amelyek a lakóhelyük (település, szomszédság), a napi tevékenységüket legnagyobb mértékben kitöltő elfoglaltságuk (oktatási intézmények), munkájuk (munkahelyük), valamilyen életkori (idősek), demográfiai jellemzőik (nők), esetleg közös problémáikra közös válaszokat kereső (önsegítő csoportok) stb. dimenziók mentén „szerveződnek”.

Az önkormányzat a közösségi szintér, valamint a helyi mozgókönyvtári szolgáltató hely működtetésével rendkívül jelentős értékteremtő erő a település életében, az itt élők sokféle igényének tesz eleget. Szerepe alapján a lakosság széles rétegének nyújtja a kultúra, különösen a társas, közösségi művelődés, másrészt a kulturált társas együttlét lehetőségét.

Az önkormányzat és a helyi könyvtári szolgáltató hely által biztosított, a lakosság számára térítésmentesen igénybe vehető szolgáltatások:

Könyvtár nyitvatartási idő alatt az egész lakosság számára:

- könyvtári szolgáltatások biztosítása: könyv és folyóirat kölcsönzés, CD, DVD kölcsönzések,
- általános információs szolgáltatás
- közművelődési, kulturális programok szervezése
- Szabadidős foglalkozás biztosítása.

2010-ben alakult a Közös Jövőért Egyesület, amely a falu fejlődése, szépítése mellett a közösségépítést is célul tűzte ki. Fő célja a helyben lakók életének jobbá tétele bármilyen lehetséges módon. Eddig tevékenységei között a ház körüli munkákban való segítségnyújtás (téli tüzelő, szüret stb.), a német nyelvtanfolyam szervezése, önkéntes munka a település szépítésében, állatvédelemben, a pályázati projektek kidolgozásában és megvalósításában való együttműködésig terjed.

A többnyire közösen megszervezett helyi közművelődési programok, események:

- idősek és nők napi délután,
- gyerekeknek búcsú és gyereknap
- falunap
- karácsonyi ünnepség.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
0	nem	68	1
Forrás: TelR, KSH Tstar			

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

A rendszeresen szervezett közművelődési, közösségi programokra a település minden lakója hivatalos, meghívásra kerül, a részvétel minden esetben ingyenes.

Az önkormányzat gondoskodik a kötelező közszolgáltatási feladatok megszervezéséről, a humán szolgáltatások, az egészségügyi, szociális és gyermekjóléti alapellátások, a községüzemeltetési feladatok ellátásáról. E kötelezettségeinek részben közvetlenül, mint intézményalapító és fenntartó, részben közvetett módon, ellátási szerződés útján tesz eleget.

Egyes feladatok ellátása során együttműködik más önkormányzatokkal, nem önkormányzati fenntartású intézményekkel, civil szervezetekkel, gazdasági társaságokkal, a történelmi egyházakkal és egyéb szervezetekkel.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településen nem működik Roma nemzetiségi önkormányzat.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
bejárás nehézségei, a tartós munkanélküliek nagy része azért nem tud elhelyezkedni, mert nincs megfelelő közlekedési lehetőség, a tömegközlekedés nem alkalmas a környező nagyobb városokba munkaidőhöz kötött eljutásra a többszöri átszállás miatt	munkahelyek elérése
a legszegényebb, legelesettebb családok szükségletet szenvednek alapvető szükségletekben, pl. háztartási eszközökben, nem tudják mivel felaprítani a méterfát stb., rászorulnak többféle módon a humanitárius segítségre	Közös jövőért

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

Magyarország az 1991. évi LXIV. törvényben hirdette ki a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit.

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. § n) pont)

A védelembe vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermek védelme a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az

alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a gyámhatóság a gyermeket védelembe veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).

A gyermekek védelmét szolgálják a pénzbeli és természetbeni ellátások, valamint a gyermekvédelmi szolgáltatások. A szociálisan rászorulókat által igénybe vehető pénzbeli, természetbeni és gyermekjóléti alapellátásokat, személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatásokat a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, a gyámhatóságokról, a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997.(IX.10.) Korm. rendelet, valamint Baranyaszentgyörgy Község Önkormányzat Képviselő-testületének egyes szociális és gyermekvédelmi ellátásokról és szolgáltatásokról szóló 2/2015.(II.16.) önkormányzati rendelete szabályozza.

A helyi ellátórendszer különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családokat a gyermek nevelésében, iskoláztatásában, valamint védelmet biztosít megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával. A helyi rendszer további jellemzője, hogy a veszélyeztetettség megelőzését szolgálja.

A megelőző tevékenység a köznevelési, egészségügyi, szociális, közművelődési és sport intézményhálózaton keresztül (esetenként civil szervezetek bekapcsolódásával) valósul meg, és az egyes ágazatok együttműködésén alapul. Településünkön a gyermekvédelmi alapellátások kiépültek, a preventív gyermekvédelem minden gyermekekkel foglalkozó intézményben, szakmai programban jelen van.

A gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. Az egyes részterületeken a foglalkoztatás, az oktatás, a lakásügy, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseit kell meghozni, amelyek a gyermek megszületésének pillanatától segítenek az esélyek javításában. A szegénységben vagy szegénység kockázatával élő gyermekek sajátos csoportját alkotják a fogyatékos gyermekek. A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagosnál sokkal nehezebb, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok esetében figyelhető ez meg.

Községünk demográfiai helyzete továbbra is a lakosság csökkenésével, legjobb esetben stagnálásával, egyrészt a negatív vándorlási különbözettel (elköltözés) és egyben a természetes fogyással írható körül, bár a születések száma némiképp megemelkedett.

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2. számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	71	61	132	53,79%	46,21%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			1	0,76%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	9	5	14	6,82%	3,79%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	4	2	6	3,03%	1,52%
Forrás: TelR, KSH Tstar					

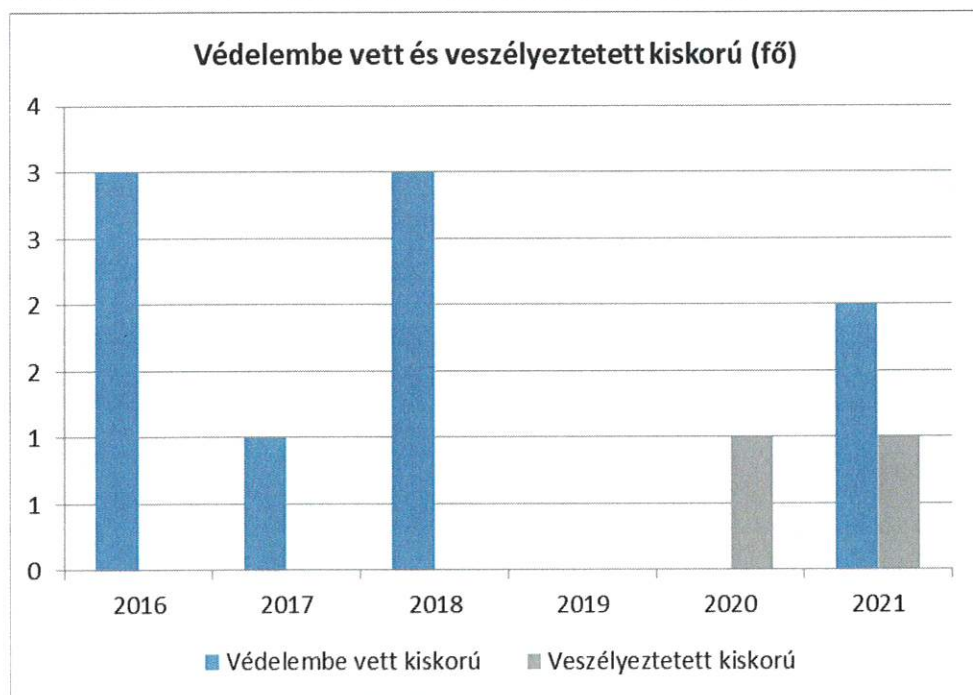
- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

Az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladat-ellátási kötelezettségének a Gyvt. alapján

- egyrészt a rászorulóknak nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások biztosításával,
- másrészt pedig személyes gondoskodást nyújtó ellátások, gyermekvédelmi szolgáltatások fenntartásával tesz eleget.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2016	3	0
2017	1	0
2018	3	0
2019	0	0
2020	0	1
2021	2	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet törvényekben rögzített definíciója változott. 2013. szeptember 1-jétől kezdődően **hátrányos helyzetű gyermek**: az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül **egy fennáll**:

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontjában a gyermeket együtt nevelő mindkét szülő, a gyermeket egyedül nevelő szülő, illetve a családbafogadó gyám legmagasabb iskolai végzettsége alapkú (*alacsony iskolai végzettség*)
- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontjában a gyermeket nevelő szülők bármelyike vagy a családbafogadó gyám a szociális törvény szerinti aktív korúak ellátására (foglalkoztatást helyettesítő támogatás vagy rendszeres szociális segély) jogosult vagy a kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként tartotta nyilván a munkaügyi központ – (*alacsony foglalkoztatottság*)
- a gyermek szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéshez szükséges feltételek – (*elégtelen lakókörnyezet, illetve lakáskörülmény*)

Halmazottan hátrányos helyzetű gyermek: az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében fenti három körülmény közül (alacsony iskolai végzettség; alacsony foglalkoztatottság; elégtelen lakókörnyezet, lakáskörülmény) **legalább kettő fennáll.**

A hátrányos, halmazottan hátrányos helyzetű gyermeket nevelő családokról az új feltételű, jegyzői megállapítás rendszerének kiteljesedését követően annyit állapíthatunk meg, hogy a településen a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek nagyobb része egyben hátrányos, közel fele pedig halmazottan hátrányos helyzetű is. Ez az arány a környező településekével összehasonlítva is kiugróan magas. Jelzi a mélyszegénységben élők nagy számát, egyben azt is, hogy a gyermekvállalás terhei nem segítik a jobb megélhetést, a nehézségek leküzdését. A fő megállapítási ok, a szülő vagy szülők tartós munkanélkülisége pedig jelzi a mélyszegénységből való kikerülés legfőbb akadályát, a tisztas megélhetést biztosító, tartós és állandó munkajövedelem hiányát.

A 2016-ban bevezetett új ellátás, a szünidei gyermekétkeztetés iránt az érintettek, a hátrányos és halmazottan hátrányos helyzetű gyermeket nevelő szülők részéről jelentős igény mutatkozik, jellemzően kivétel nélkül valamennyi gyermekre igényelték ezt az ellátást.

A gyámhatóság által védelembe vett gyermekek száma változó mértékben ugyan, de csökken.

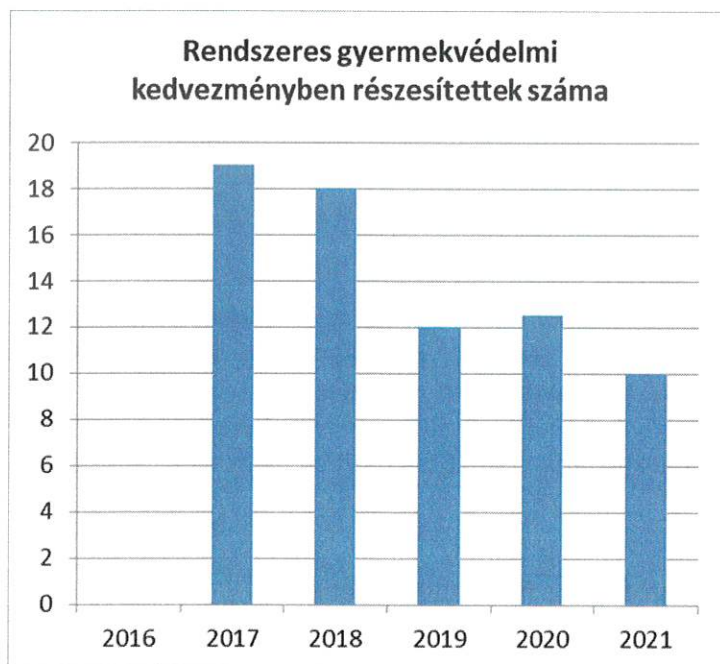
b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

A gyermekvédelmi célú ellátások közül kiemelt szerepet tölt be a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, amely többféle kedvezmény igénybe vételére jogosítja a szülőt, illetőleg a gyermeket. A gyermekvédelmi kedvezményre jogosult szülő bölcsődés, óvodás és 1-8. évfolyamos iskolás gyermeke után 100 %, középiskolás gyermekeire pedig 50 % kedvezményre jogosult az étkezési térítési díj megfizetésekor. Ezen felül igénybe vehető jelentős kedvezmény még az ingyenes tankönyv-juttatás. A két éve átalakult szabályozás miatt a zeneiskolai térítési díj mentesség és egyes pályázatokon, főként ösztöndíj-pályázaton való indulás lehetősége már nem a gyermekvédelmi kedvezményhez, hanem a hátrányos helyzethez kötődik. A kedvezmény továbbá együtt jár évente két alkalommal – augusztus és november 1-jén fennálló jogosultság esetén – gyermekeként (2H-s gyermekekre 6 ezer, 3H-s esetben 6.500) forint támogatással is. Ezen támogatás pénzbeli támogatás és már nem a régi megszokott Erzsébet utalvány.

2021-ben kedvezményre jogosult gyermekek száma a településen 10 fő volt, ez a létszám a 2019-es adatokhoz képest csökkenő tendenciát mutat.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2016	0
2017	19
2018	18
2019	12
2020	13
2021	10

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

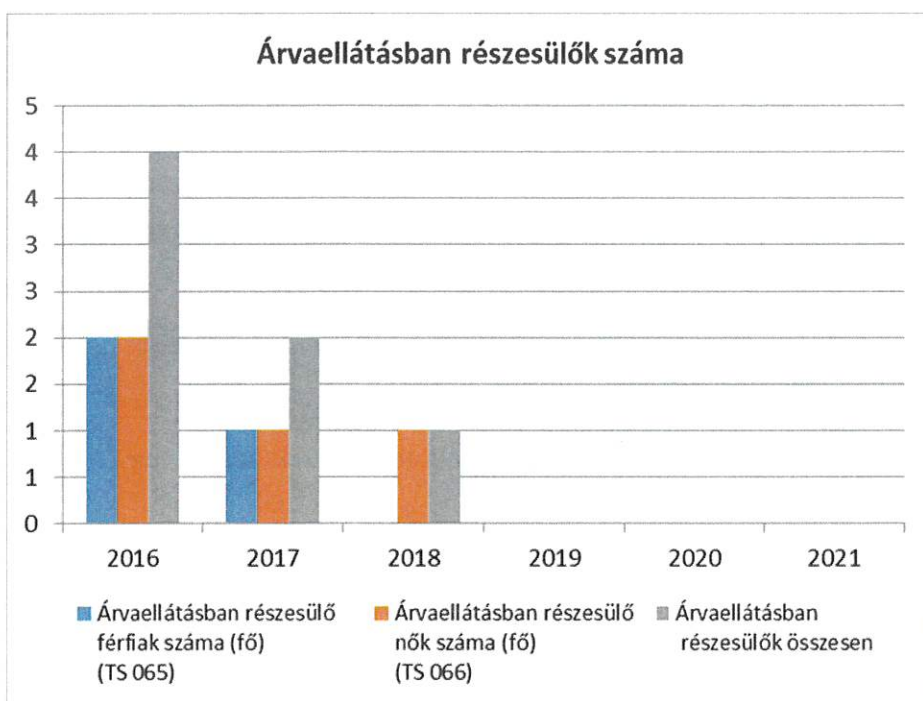
A korábban a gyermekvédelmi törvényben is szabályozott rendkívüli gyermekvédelmi támogatás helyébe lépő települési támogatásban (főként beiskolázási segély, illetve a gyermekes családok sajátos élethelyzete, a gyermekneveléssel összefüggő anyagi problémák figyelembe vételével megállapított általános támogatási lehetőség) valamennyi gyermeket nevelő család részesül.

Az önkormányzat a középiskolások esetében beiskolázási segéllyel, az általános iskolások esetében természetbeni támogatással, tanszercsomaggal segíti a szülőket az oktatás költségeinek viselésében.

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás

Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	2	2	4
2017	1	1	2
2018	0	1	1
2019	0	0	-
2020	0	0	-
2021	0	0	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

A **gyermek rendszeres étkeztetését** az önkormányzat az oktatási intézményekben működő gyermekétkeztetési formákkal igyekszik elősegíteni. Valamennyi óvodás és az ellátást igénylő tanuló naponta egyszer meleg ételt kap. Az önkormányzat a rászorulóknak számára a gyermekétkeztetési térítési díjat csökkentheti vagy elengedheti. Mivel a normatív kedvezmények (rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, nagycsaládosok, tartós beteg gyermek) a rászorulóknak legnagyobb részét lefedik, a bizottság az utóbbi években már csak rendkívüli esetben, a normatív kedvezmények között nem méltányolható esetben (pl. gyermekét egyedül nevelő vagy idős, beteg szülő) állapított meg térítési díj kedvezményt.

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)						
Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Községünkben nem jellemző a magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek jelenléte, ez sem problémakörként, sem statisztikai adatként esetünkben nem merült fel.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Nem releváns

4.2 Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége
Szegregátumnak tekinthető településrész községünkben nincs.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

Baranyaszentgyörgy a szomszédos Baranyajenőn működő védőnői szolgálat körzetébe tartozik, a védőnő négy településen látja el feladatait.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	0	n.a.	-
2017	0	n.a.	-
2018	0	n.a.	-
2019	0	n.a.	-
2020	0	n.a.	-
2021	0	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

- b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A település lakossága a Baranyajenő székhellyel működő, vegyesen, felnőttekre és gyermekekre szervezett háziorvosi szolgálat körzetéhez tartozik, azonban a jelentkező igények alapján a község gyermekeit a sásdi házi gyermekorvosi szolgálat is fogadja. Mind a körzeti háziorvos, mind pedig a sásdi gyermekorvos heti, illetőleg havi rendszerességgel tart rendelőt, tanácsadást Baranyaszentgyörgyön.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	0	0	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	n.a.	n.a.
2018	0	0	0	n.a.	n.a.
2019	0	0	0	n.a.	n.a.
2020	0	0	0	n.a.	n.a.
2021	0	0	0	n.a.	n.a.
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok					

- c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A település nagyságából adódóan a gyermekek speciális ellátás (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátás iránti igénye sem elégíthető ki helyben, a környező nagyobb városokba kell elutazniuk a szülőknek.

- a) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A gyermekvédelem középpontjában meghatározó szerepet betöltő jelzőrendszer áll. A gyermekjóléti szolgálat kiemelt feladata a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, melyet a prevenciós munka első számú eszközének tekintünk. A veszélyeztetettség jelzésére épülő gyermekjóléti szolgáltatás hatékonyságát jelentősen befolyásolja a jelzőrendszer működésének minősége. A jelzőrendszer tagjainak együttműködése az esetek és a problémák mentén történik. A helyi gyermekvédelmi rendszer sajátossága, hogy minden gyermek számára gondoskodást nyújt, ugyanakkor fokozott védelemben részesíti az arra rászorulókat. A különböző ágazatok együttműködnek és egymást segítik. Az egyes szolgáltatások, ellátások szociális rászorultság alapján, más ellátások ún. alanyi jogon járnak a gyermekek részére.

- b) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

A településen bölcsőde-óvoda-iskola nem működik.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyerekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	0	0	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

c) gyermekvédelem;

Nem kimagasló arányban, de Baranyaszentgyörgyön is sor került veszélyeztetett kiskorú ügyében védelembe vételi eljárásra. A jellemző ok a szülői elhanyagolás, amely aztán a gyermekek saját magatartásában is megjelenik: iskolakerülés, egyéb fegyelmezési, viselkedési problémák.

A védelembe vétel során a gyámhatóság a gyermek számára kötelező magatartási szabályokat állapított meg, a szülőt kötelezte arra, hogy gondoskodjon arról, hogy a gyermek a segítséget nyújtó ellátást igénybe vegye.

d) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

A krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások – anyaoththon, családok átmeneti otthona - közvetítése a családsegítő szolgálat által történik. Hiányzik a járásban a krízishelyzetben levő családok azonnali megsegítését szolgáló szolgáltatások közül az anyaoththon, illetve a családok átmeneti otthona (CSAO). Ezeket a szolgáltatásokat lehetne járási szinten is biztosítani, nagy igény lenne rá a családsegítő és gyermekjóléti szolgáltatást ellátó szakemberek véleménye és tapasztalatai alapján.

e) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Községünkben a szegény családokban élő gyermekek aránya igen magas, helyi preventív célú szolgáltatások nem működnek, a településünkön nincs megoldva a gyermekek számára napközbeni ellátás biztosítása, nincs se iskola, sem óvoda vagy bölcsőde, illetve alapvető szolgáltatások hiánya jellemző, nincs posta, gyógyszertár, élelmiszerbolt, étterem.

f) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

Önkormányzatunk a kezdetek óta részt vesz a nyári gyermekétkeztetés programokban, amikor az ehhez biztosított állami támogatás feltételrendszere lehetővé tette, saját erő nélkül, a legrászorultabb gyermekek számára a nyári szünidőben is biztosította a napi legalább egy ingyenes meleg ételhez való hozzájutást.

2016-tól épült ki a szünidei gyermekétkeztetés jogszabályi alapokon nyugvó új rendszere. 2016. január 1-jétől a nyári gyermekétkeztetés pályázati rendszerét felváltotta a kötelező önkormányzati feladatként megszervezett, az ágazati jogszabályban foglaltak szerint működtetett szünidei gyermekétkeztetés. Eszerint a hátrányos helyzetű, és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő halmozottan hátrányos helyzetű

a) a bölcsődei ellátásban, óvodai nevelésben részesülő gyermeknek a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény és az óvoda zárva tartásának időtartama alatt,

b) az a) pont alá nem tartozó, de 18 év alattiak számára minden munkanapon

a tavaszi, őszi és téli a szünetben, továbbá a nyári szünet alatt legalább 43 munkanapon szülői igénylés esetén biztosítani kell a napi meleg étellel (ebéddel) való ellátást, térítés nélkül.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Nincs tudomásunk a gyermekeket érintő egészségügyi, szociális, oktatási stb. ellátások területén hátrányos megkülönböztetésről, az egyenlő bánásmód követelményét betartjuk.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekeken belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2016	0	0	0,00
2017	0	0	0,00
2018	0	0	0,00
2019	0	0	0,00
2020	0	0	0,00
2021	0	0	0,00

Forrás: TelR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók

Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2016	n.a.	0	0,00
2017	n.a.	0	0,00
2018	n.a.	0	0,00
2019	n.a.	0	0,00
2020	n.a.	0	0,00
2021	n.a.	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanuló számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2016	12	7
2017	5	8
2018	5	10
2019	9	2
2020	10	3
2021	3	7

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)		
ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	n.a.	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	n.a.	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	n.a.	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	n.a.	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	n.a.	n.a.
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	n.a.	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	n.a.	n.a.
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	n.a.	n.a.
Gyógypedagógusok létszáma	n.a.	n.a.
Dajka/gondozónő	n.a.	n.a.
Kisegítő személyzet	n.a.	n.a.
Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés		

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az Integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2016	n.a.	0	0	0	0	0	0	0
2017	n.a.	0	0	0	0	0	0	0
2018	n.a.	0	0	0	0	0	0	0
2019	n.a.	0	0	0	0	0	0	0
2020	n.a.	0	0	0	0	0	0	0
2021	n.a.	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Baranyaszentgyörgy községben helyben nem működik óvoda, a település 2015-től a Tormási Óvodafenntartó Intézményi Társuláshoz csatlakozott, a szülők a szomszédos község óvodáját választják kizárólagosan a gyermekeik számára. Az itt működő, jól megközelíthető egycsoportos óvoda minden évben a községünk óvodásait teljes létszámmal fogadni tudja. Ezen túl a település 2013. július 1-től Sásd Város Önkormányzatával kötött feladatellátási megállapodást, a város fenntartásában működő Sásdi Általános Művelődési Központ óvodai és bölcsődei feladatát lát el Baranyaszentgyörgy településre is, azonban nem jellemző, hogy ezt a lehetőséget igénybe vennék a szülők, a közelebbi Tormás óvodája a hagyományosan választott intézmény.

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2016	0	0	0	0,00	0,00
2017	0	0	0	0,00	0,00
2018	0	0	0	0,00	0,00
2019	0	0	0	0,00	0,00
2020	0	0	0	0,00	0,00
2021	0	0	0	0,00	0,00
Forrás: TeIR, KSH Tstar					

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
Forrás: TeIR, KSH Tstar	

A Baranya Megyei Kormányhivatal elsőként a 2013/14. tanévtől állapította meg a megye általános iskoláinak felvételi körzetét. Községünket – jelzésünk ellenére, miszerint a szülők nagy része Sásdon veszi igénybe az iskolai ellátást - a baranyaszentgyörgyi általános iskola felvételi körzetéből a gödrei iskola körzetébe csatolta. A következő tanévre a képviselő-testület tiltakozását fejezve ki, kérte a kormányhivatalt, hogy a következő tanévre vonatkozó felvételi körzetek megállapításakor a realitásokat (közlekedési lehetőségek, szülők szándéka) figyelembe véve a községet a sásdi általános iskola felvételi körzetéhez csatolják vissza.

A 2015/16. tanévtől kezdődően a döntéshozó a települést a Sásdi Általános Iskola felvételi körzetéhez csatolta, majd pedig két év elteltével ismét módosított. A Baranya Megyei Kormányhivatal újabb határozatával Baranyaszentgyörgy községet ismét a Gödrei Általános Iskola felvételi körzetéhez tette át. A gyakori változtatások semmiképpen sem kedveznek a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű szülők közszolgáltatáshoz való hozzáférése esélyegyenlőségének. Úgy tűnik, hogy már tartósnak mondható a Gödrei Általános Iskola kijelölése, várhatóan néhány éven belül általánosabbá is válik a szülői választásban is a gödrei intézmény preferálása. Baranyaszentgyörgy lakossága számára legközelebb Sásdon található középfokú oktatási intézmény. A település fiataljai ezen túl Pécs és Dombóvár intézményeit választják szívesen.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

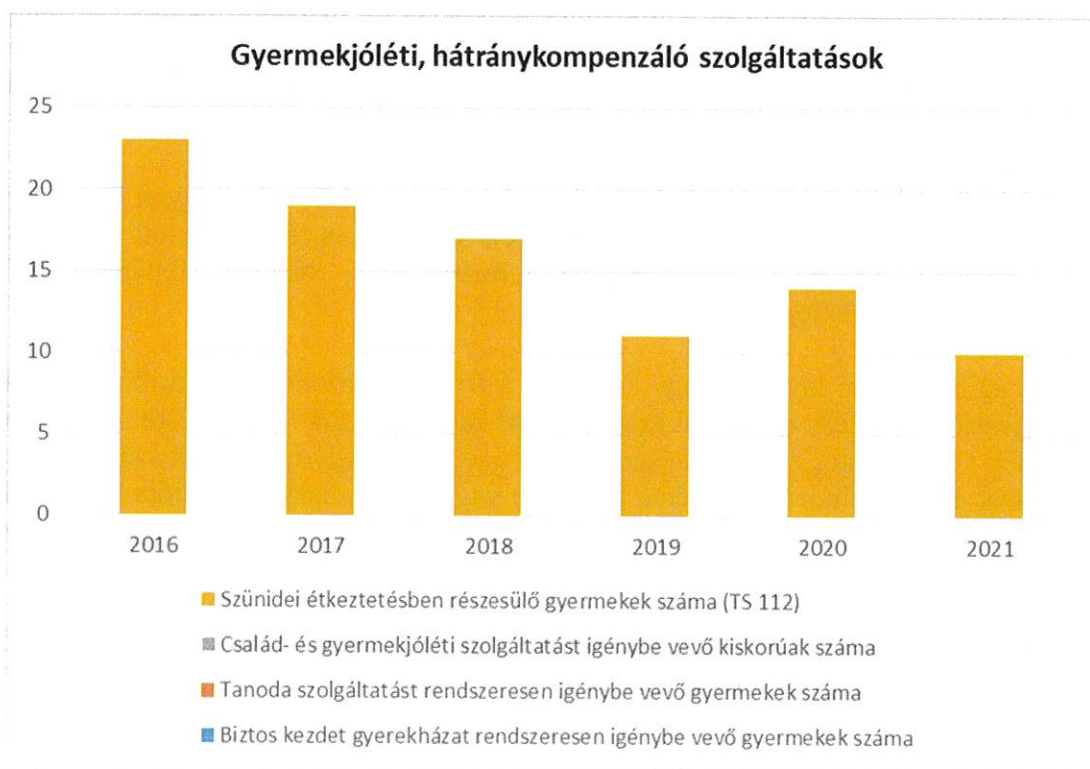
Az Önkormányzatnak nincs tudomása ilyen helyzetről

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

A szünidei étkeztetésben részesülők aránya az elmúlt 6 évben folyamatosan csökkenő tendenciát mutatott.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	23
2017	n.a.	n.a.	n.a.	19
2018	n.a.	n.a.	n.a.	17
2019	n.a.	n.a.	n.a.	11
2020	n.a.	n.a.	n.a.	14
2021	n.a.	n.a.	n.a.	10

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
a szegénységben élő családok gyakran nem tudnak gyermekeik számára megfelelő művelődési, fejlesztő lehetőségeket biztosítani	Kulturális programok gyerekeknek
a gyermekekben közös helyi programok nélkül nem alakul ki közösségtudat, településtudat	nyári kirándulások gyerekeknek

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A nők elleni erőszak a nők elleni diszkrimináció legszélsőségesebb formája, ám csak egy azok közül. A nők alacsony részvétele a politikai életben, a munkahelyi "üvegplafon", amely egy bizonyos ponton túl nem engedi a női alkalmazottak előléptetését, a nők férfiakhoz viszonyított alacsonyabb bérezése, néhány más kiemelkedő példája a nők tágabb társadalomban megélt hátrányos megkülönböztetésének.

A nők elleni hátrányos megkülönböztetést nem mindig könnyű észrevenni: sokszor maguk a nők – különösen, ha vezető pozíciót töltenek be – tiltakoznak a leghevesebben, amikor arról esik szó, hogy az otthoni, a munkahelyi vagy a közéleti szférában személyesen ők maguk, vagy a nők általában hátrányt szenvednének el a férfiakhoz képest. Nehéz a nemek helyzetére érzékeny elemzést lehetővé tevő adatokat gyűjteni, hiszen ezeket még a nagy adatgyűjtő szervek – munkaügyi központok, KSH, NAV vagy OEP – sem kérik kellő részletességgel.

A nemek közötti hátrányos megkülönböztetést néhány jogszabály tiltja ugyan (pl. Alaptörvény XV. cikk (3) bek., a Munka Törvénykönyve 12. §), de a nők és férfiak között a társadalmi élet minden területére kiterjedő egyenlőtlenség természetének, okainak feltárását és persze felszámolását nem írja elő jogszabály.

Magyarország biztosítani kívánja, hogy a nőknek a férfiakkal azonos jogai a mindennapokban is érvényesüljenek, a nők férfi társaikkal azonos esélyt kapjanak az érvényesülésre. Az Európai Unió irányelveinek következetes érvényesítésére tettünk ígéretet, amely irányelvek kiemelt fontosságot tulajdonítanak az élet minden területén a nők nyílt vagy rejtett diszkriminációja felszámolásának, és meghatározzák a nemek közötti egyenlőség érvényesítésének nemzetközileg elismert terminológiáját is.

Az önkormányzat a helyzetelemzés készítésének időpontjában csak kevés adattal rendelkezik a gender szempontok és problémák tekintetében.

A nemek szerinti összetétel az országos mutatóktól alapvetően eltérően alakul Baranyaszentgyörgyön, azaz míg általában a társadalomban a nők aránya magasabb, mint a férfiaké, amely az idős korosztályban Baranyaszentgyörgyön is jellemző, a település fiatalabb korosztályait vizsgálva a férfiak aránya jelentősen magasabb, mint a nőké.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A nők munkaerő-piaci esélyegyenlőségét tekintve a hagyományos nemi szerepeket érintő felfogás következtében a gyermekvállalás, gyermeknevelés a nők életpályáját kedvezőtlenül befolyásolja, szűkíti térbeni és időbeni mozgásterüket, mivel hazánkban jelenleg még elsősorban a nők vállalnak nagyobb részt a családi és háztartási teendők ellátásában. E felfogás általánossága folytán a munkáltatók esetenként a férfiakénál korlátozottabb rendelkezésre állásukkal számolnak, olykor a toborzásnál, az előmenetelben is a férfiakat részesítik előnyben.

A nemekhez kötődő sztereotípiák, miszerint a nőket tulajdonságaik és motivációik elsődlegesen az otthoni feladatok ellátására predesztinálják, míg a férfiak rendeltetése és célja a családról való anyagi gondoskodás, leginkább a nők munkaerő-piaci esélyegyenlőségét, képességeiknek megfelelő munkahelyi érvényesülését korlátozzák. A sztereotípiák többségében a nőkre vonatkoznak, és úgy családi állapotuk (kisgyerekes, gyermektelen, egyedülálló, családos, gyermeket egyedül nevelő) mind státuszuk (női vezető) alapján megfogalmazódnak, és rendszerint a nők hátrányos megkülönböztetését eredményezik. A sztereotípiák hatására a nők megbecsültsége alacsonyabb a munka világában, ezért az otthoni helytállást jobban lehetővé tévő szakmát, munkahelyet és munkaidő-beosztást választanak, alacsonyabb presztízsű munkakörökben dolgoznak, alacsonyabb munkabérért, kevésbé vállalnak nagyobb leterheltséggel járó, mobilitást igénylő feladatokat, visszafogják karrier-elképzeléseiket.

A foglalkoztatott, az inaktív és a munkanélküli női népesség főbb demográfiai adatai nem állnak teljes körűen rendelkezésre (gyermekszám, képzettség, családi állapot, demográfiai adatok). A gyermekes családok gazdasági aktivitásáról az önkormányzat nem gyűjtött adatokat, ilyen jellegű felmérés nem készült a településen.

Az Önkormányzat, mint munkáltató eleget tesz az egyenlő munkáért egyenlő bér követelményének. Az egyenlő bánásmód érvényesülését saját példamutatásával tudja segíteni, hiszen szükséges az a tudatformálás és szemléletváltás, amely ezen a területen is biztosítja az esélyegyenlőséget.

A tartós munkanélküliség aránya a nők esetében magasabb. A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata is magasabb. A településen élő nőket gazdasági szempontból a munkahelyek hiánya és a foglalkoztatási nehézségek különösen sújtják.

Tapasztalataink szerint a gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit. A nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

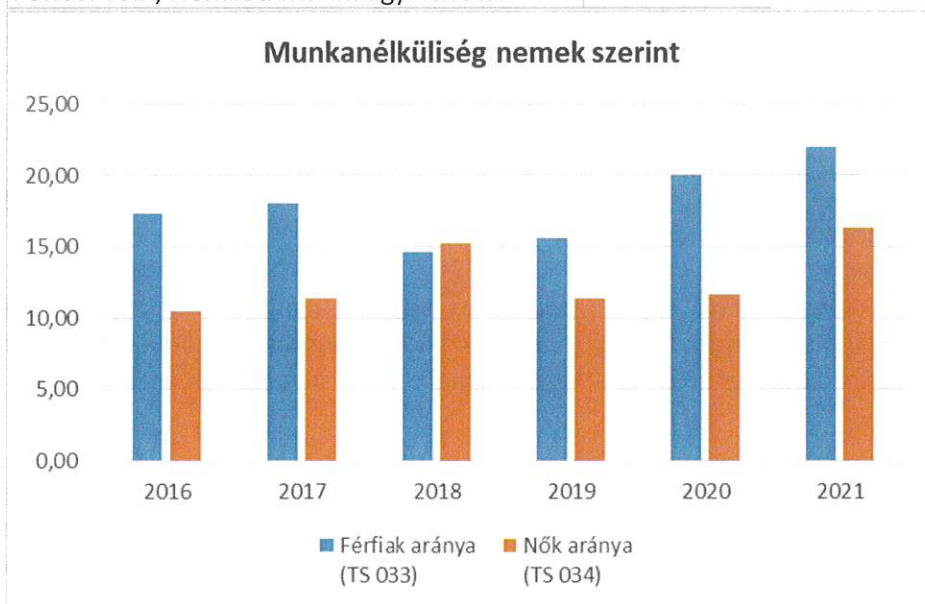
- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,
- a gyeseen lévő, illetve a kisgyermekes anyák a munkából való kiesés miatt.

A munkaerőpiacról történő kiesés nem csak és nem elsősorban a szaktudás elavulása miatt jelent nagy hátrányt a kisgyerekes nőknek. Fontos probléma lehet a kapcsolati háló gyengülése, ám a szakmai, munkahelyi kapcsolatok ápolása segítheti a visszatérést. A statisztikai adatokból megállapítható, hogy az alacsony végzettséggel rendelkező nők esélye a legrosszabb a munkaerő piacon történő elhelyezkedés szempontjából. Elhelyezkedési esélyüket tovább rontja, hogy gyakran vállalnak három vagy több gyermeket az alacsony végzettséggel rendelkező nők.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint
(a 3.2.1. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2016	17,31	10,42	13,87%
2017	18	11,36	14,68%
2018	14,58	15,22	14,90%
2019	15,56	11,36	13,46%
2020	20	11,63	15,82%
2021	21,95	16,28	19,12%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

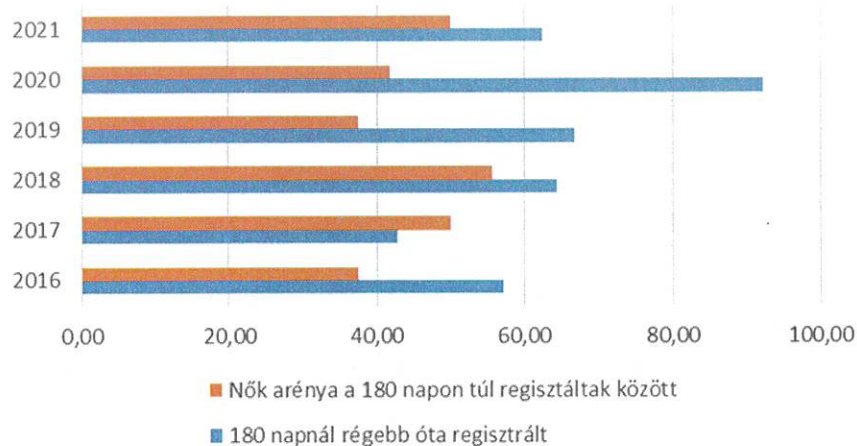

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél (TS 058)
	%	%
2016	57,14	37,5
2017	42,86	50
2018	64,29	55,56
2019	66,67	37,5
2020	92,31	41,67
2021	62,5	50

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

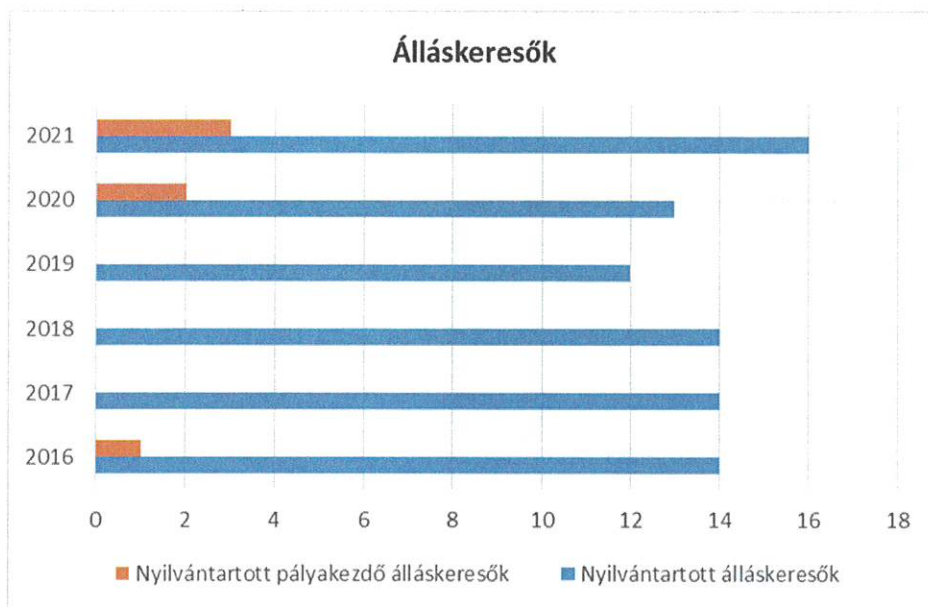
180 napnál hosszab ideje álláskereső

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskereső száma (a 3.2.6. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskereső száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskereső száma (TS 053)
	fő	Fő
2016	14	1
2017	14	0
2018	14	0
2019	12	0
2020	13	2
2021	16	3

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2016	0	n.a.	-
2017	0	n.a.	-
2018	0	n.a.	-
2019	0	n.a.	-
2020	0	n.a.	-
2021	0	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A kisgyermeket nevelő nők és férfiak esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják. A kisgyermekesek munkaerő-piaci esélyeinek tekintetében elsődleges a gyermekek napközbeni ellátásának színvonala.

A gyermekek napközbeni ellátása a gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, foglalkoztatását és étkeztetését jelenti, amelyet arra az időre kell megszervezni, amíg a szülő munkavégzése, betegség vagy egyéb ok miatt nem tud gondoskodni gyermekéről. A napközbeni ellátás megszervezhető - a gyermekek életkorának megfelelően - bölcsődében, családi napköziben, házi gyermekfelügyelet keretében, nyári napközis otthonban vagy napközis táborban, valamint az óvodában és iskolai napköziben.

A GYES utáni visszatérést nehezíti a bölcsődei férőhelyek korlátozottsága, a vidéki munkavállalást az óvodai nyitva tartás korlátozottsága.

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyerekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	0	0	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anyára és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A statisztikai adatok azt mutatják, hogy a nők ellen elkövetett bűncselekmények között egyértelműen a családon belüli erőszak a leggyakoribb halálozási ok. Magyarországon hetente hal meg egy nő társa általi bántalmazástól. A helyzetet tovább nehezíti, hogy a családban, az otthon falai mögött folyó erőszak a privát szféra sérthetlenségénél fogva gyakran láthatatlan, ami az

áldozat számára jelentősen megnehezíti a segítségkérést, a környezet számára pedig a segítségnyújtást.

Jellemzően az erőszak jó része a családban marad, hiszen a nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része Sásdon is felderítetlen marad. A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként, a jelzőrendszerek alapján derülhet erre fény, illetve ha már egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért.

A nők elleni erőszak, brutalitás nyíltan és látens formában egyaránt jelen van, ugyanakkor a nőket érő erőszak, a családon belüli erőszak (CSBE) statisztikai nem kiugróak. A megtörtént esetek következetes kivizsgálása, a gyermekvédelmi, családsegítő szervezetek, szolgálatok azonnali intézkedése jelent előrelépést.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

A krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások – anyaoththon, családok átmeneti otthona - közvetítése a családsegítő szolgálat által történik. Hiányzik a járásban a krízishelyzetben levő nők és családok azonnali megsegítését szolgáló szolgáltatások közül az anyaoththon, illetve a családok átmeneti otthona (CSÁO). Ezeket a szolgáltatásokat lehetne járási szinten is biztosítani, nagy igény lenne rá a családsegítő és gyermekjóléti szolgáltatást ellátó szakemberek véleménye és tapasztalatai alapján.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Önkormányzati képviselő-testületünk 5 tagjából 3 nő, köztük van a község alpolgármestere is. A női lakosságra általában jellemzőbb, hogy a közösség érdekében végzett munkából kiveszik a részüket, jobban mozgósíthatóak önkéntes közösségsszervező munkára, mint a férfiak.

A községben azonban a nők érdekvédelme nem tudatos, tervszerű módon történik, nem működik olyan szervezet sem, amely a női érdekvédelmet tűzte volna célul.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A Jó kis hely EFOP projekt keretében nyújtott, a helyi igényekre épülő, rugalmas szolgáltatások nyújtása (koragyerekkori programok a szülők bevonásával, a Biztos Kezdet szemlélet elterjesztése, a tanulást, iskolai felzárkózást segítő fejlesztő tevékenységek, korrepetálás, célzott fejlesztő segítségnyújtás, szabadidős, kulturális- és sportprogramok) a helyben felmerülő, a gyermekes családok számára nyújt segítséget a sikeres gyermeknevelésben.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
kisgyermekes anyák tipikus munkahelyi problémája: a gyermek Tormásra óvodába, Gödrébe vagy Sásdra iskolába való eljutását meg kell oldania munkaidő alatt	Kisgyermekes anyák a közfoglalkoztatásban
a nők családban, közösségben, hivatásukban betöltött szerepét gyakran még alábecsülik	Nők napja

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

A népesség öregedésével járó társadalmi demográfiai problémák az elmúlt évtizedekben világszerte az érdeklődés középpontjába kerültek. 2025-re Európa népességének mintegy egyharmada eléri, vagy meghaladja a 60. életévet, ezen belül is a 80 évesnél idősebbek száma különösen jelentős mértékben nő majd. A jövőben az idős emberek az európai népesség növekvő részarányát fogják képezni. Ezt a hatást csak fokozza, hogy az orvostudomány fejlődésével, növekszik a várható élettartam is. Ez a tendencia óriási hatást gyakorol Európa egész társadalmára.

A demográfiai tendenciák és a megélhetési viszonyok arra hívják fel figyelmünket, hogy a társadalom számára komoly kihívás, hogy miképpen kezelje az idősödés problémáját. A társadalmi szerepek közötti differenciálódás, a jövedelemelő egyre erőteljesebb kinyílása, a munkanélküliség magas aránya és a munkajövedelmek reálértékének csökkenése növeli a szociális támogatásra szorulókat számát.

A mai magyar társadalomban jelentős többlet terhet ró egy családra, ha idős beteg hozzátartozójáról gondoskodni kell. A havi biztos munkabért nem pótolja semmilyen ápolásból származó jövedelem, valamint a munkaerőpiacra visszajutás esélye is igen csekély azok számára, akik akár több évet ápolják idős szerettüket. A jelenlegi idős korosztály emlékszik még, mikor a többgenerációs háztartás volt jellemző társadalmunkra, a nők szerepe a gyermek nevelése, a ház körüli munka elvégzése és az idős hozzátartozóik ápolása-gondozása volt. Nehéz elfogadni a megváltozott helyzetet, hiszen mára a nők helyzete megváltozott, a család mellett nagy szerepe van a munkavállalásnak.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Az idősek életminőségének javítását célzó társadalmi programok a szociális segítség feladatai mellett újszerű kihívásokkal is szembe találják magukat. Demográfiai előrejelzések szerint valamennyi időskorú csoport aránya növekedni fog, de a legidősebbek, azon belül pedig a nők részaránya emelkedik legintenzívebben. A nemek aránya fokozatosan a nők felé tolódott el: 1980-ban ezer férfira 1064, 2001-ben 1102, 2005-ben 1107 nő jutott. Fontos körülmény, hogy a nők várható átlagos élettartama hosszabb, halandósága alacsonyabb, mint a férfiaké. Ennek következtében a 40 évesnél-idősebb korosztályokban nőttöbblet alakul ki, és a kor előre haladtával növekszik.

Az idős korban jellemző megbetegedések - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlik, önellátási képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Különösen gyakori a depresszió és a demencia kialakulása. Jellemző, hogy a betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor fölött jellemzőek a súlyos, krónikus megbetegedések és az előrehaladott demencia.

Az országos trenddel egyezően községünkben is jellemző a lakónépesség előregeredése, még ha lassú mértékben is jelentkezik. Jelenleg az össznépesség 26 %-a, 37 fő tartozik a 60 évnél idősebb korosztályba.

A mai egészségügyi, tudományos, technológiai lehetőségek már biztosítják az idősor jobb egészségben történő megélését. Az idősorúak aktívabban vállalnak részt a közéletben, hatékonyabban járulnak hozzá a saját közösségeik alakításához.

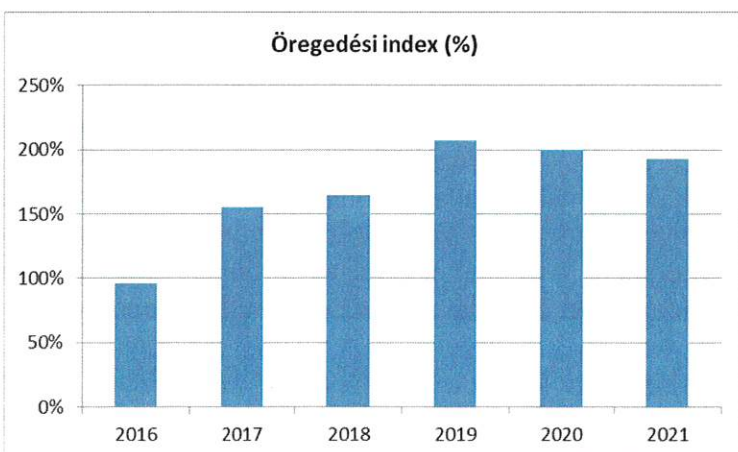
Az öregedő népesség mellett az aktív korúak állásnélkülisége, az alacsony keresettel és nyugdíjjal rendelkezők arányának növekedése jellemző. Az idősorúak anyagi, fizikai, egészségügyi, szellemi állapota nagyon heterogén képet mutat. A népszámlálás adatai szerint Baranyaszentgyörgyön 21 egyszemélyes háztartás volt. Ez nagyrészt az idősorúakat érinti, hiszen közülük élnek legtöbben egyszemélyes háztartásban, magányosan, akik nélkülözik a családi gondoskodást. Jellemzően alacsony jövedelemmel rendelkeznek, a megélhetési és gyógyszerköltségeik magasak, önálló képességük korlátozott, segítségre, támogatásra szorulnak. Egy kisebb rétegük számára biztosított a családi gondoskodás, az anyagi biztonság, elérhetőek számukra a fizetős jóléti és kulturális szolgáltatások.

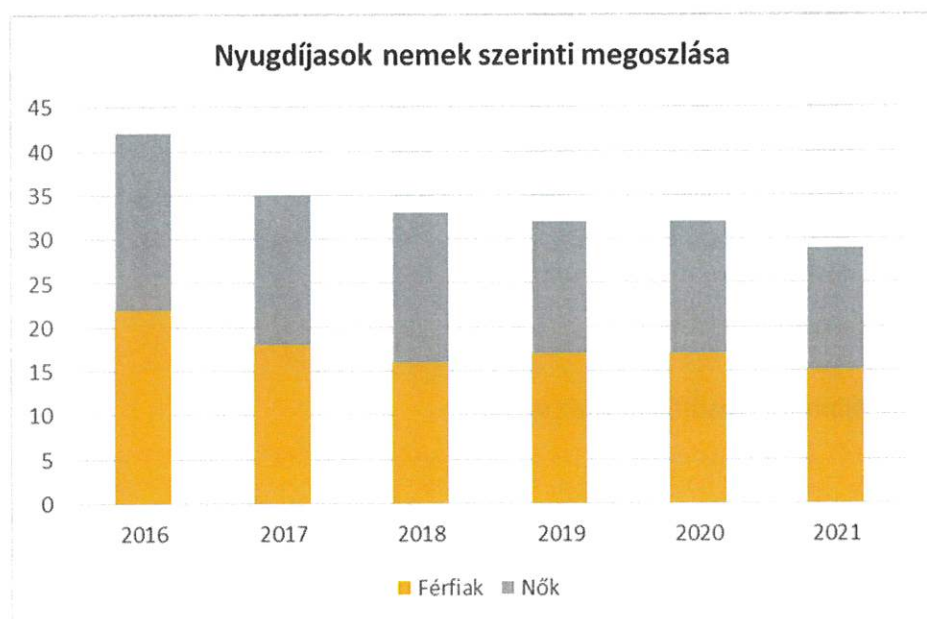
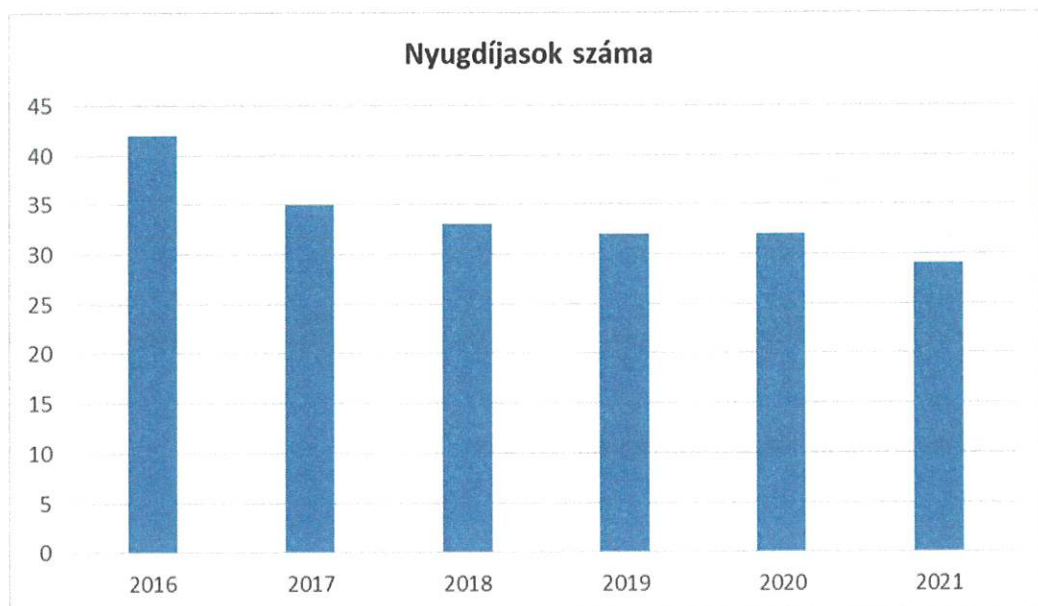
„Növekszik azoknak az idős emberek száma, akinek a nyugdíja, nyugdíjszerű ellátása rendkívül alacsony, és messze elmarad a mindenkori minimálbértől. A jelenleg Magyarországon működő foglalkoztatási rendszer nem kedvez a nyugdíjasok foglalkoztatásának, gyakori érv, hogy a nyugdíjas egy aktív korútól veszi el a munkahelyet, másrészt nyugdíjasként nehéz úgy munkát vállalni, hogy az a nyugdíjat ne veszélyeztesse. Már 45-55 éves korban jelentkeznek elhelyezkedési nehézségek.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	26	27	96,30%
2017	31	20	155,00%
2018	28	17	164,71%
2019	29	14	207,14%
2020	28	14	200,00%
2021	27	14	192,86%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

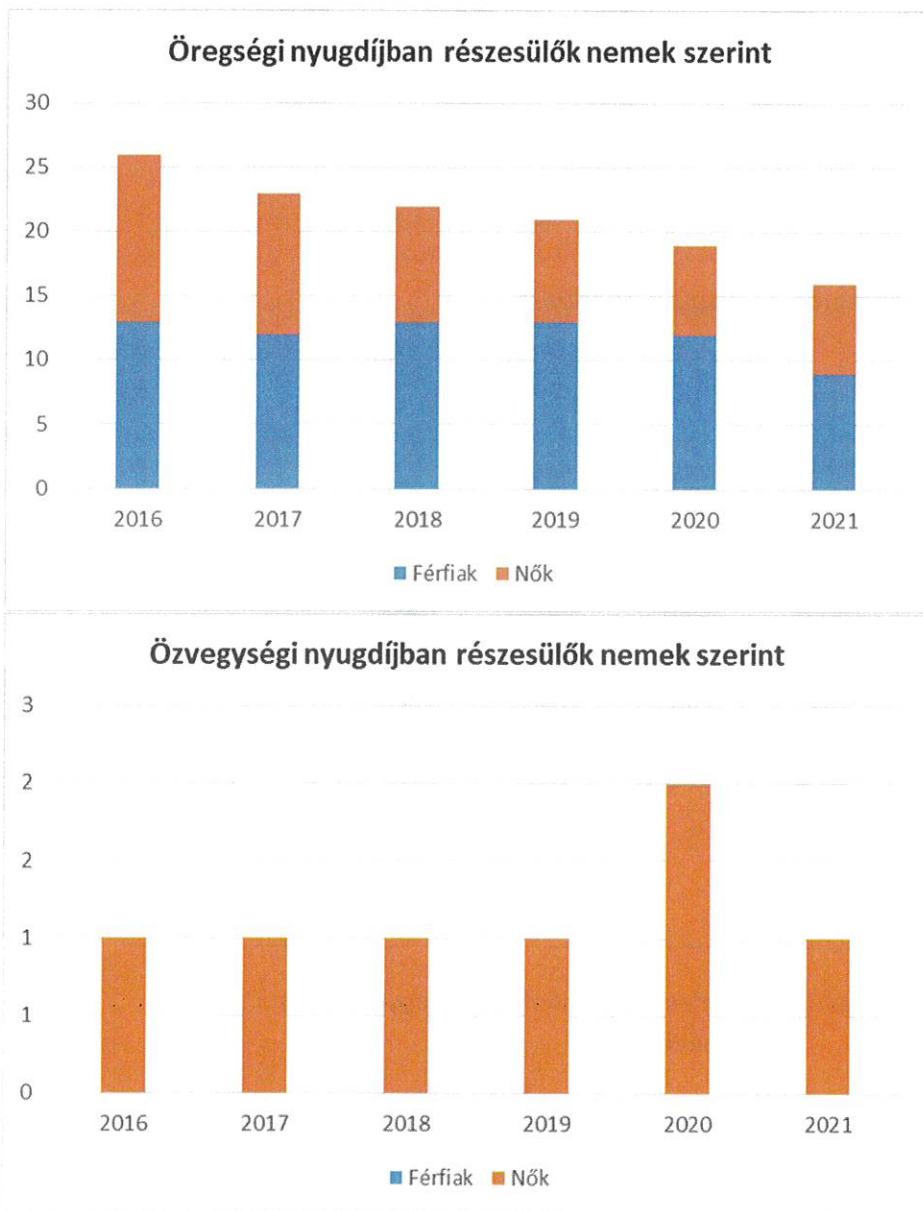
6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	22	20	42
2017	18	17	35
2018	16	17	33
2019	17	15	32
2020	17	15	32
2021	15	14	29

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2016	0	0	13	13	0	1	0
2017	0	0	12	11	0	1	0
2018	0	0	13	9	0	1	1
2019	0	0	13	8	0	1	1
2020	0	0	12	7	0	2	1
2021	0	0	9	7	0	1	1

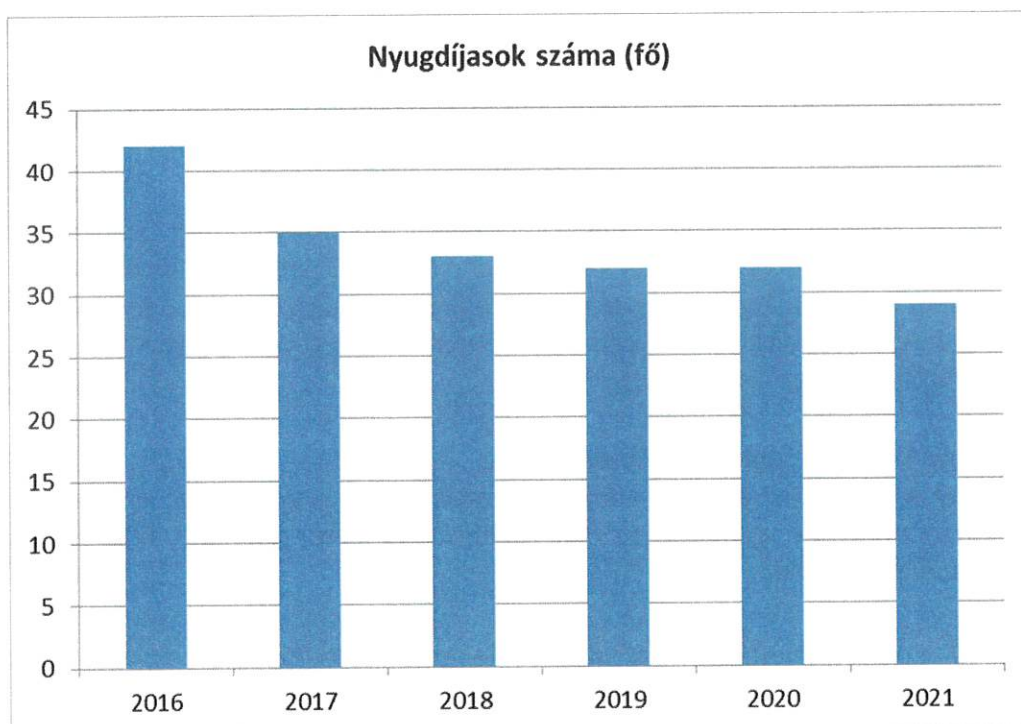
Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma
(Meg egyezik a 6.1.1-es táblázattal)

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	22	20	42
2017	18	17	35
2018	16	17	33
2019	17	15	32
2020	17	15	32
2021	15	14	29

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

Az idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel az egészségesek szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre esély a munkaerő-piacon kevés van, kivéve ha speciális tudással rendelkezik. Az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket. Jellemzően azonban ezek az esetek nem kapnak nagy visszhangot. A társadalmi megítélése azonban még gyakran az, hogy az idősödő ember igyekezzék minél előbb, a rá vonatkozó szabályok szerint az első alkalommal nyugdíjba, ne „vegye el” a lehetőséget, munkahelyet a fiatalok elől. Ezt a megközelítést sokszor maguk az érintettek is magukévá teszik, manapság a társadalmi igazságosság elvévé kezd válni – annak ellenére, hogy valójában nem szolgálja sem a nemzetgazdaság fejlődését, sem pedig az egyén számára az egészséges, aktív időskor megélését.

Nem rendelkezünk adatokkal az idősök foglalkoztatottsága, a még dolgozni akaró, illetve munkahellyel rendelkező nyugdíjasok pontos számáról.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskereső száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	14	14	14	12	13	16
41-45 év (TS 042)	Fő	0	0	0	0	1	1
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	7,69%	6,25%
46-50 év (TS 043)	Fő	1	2	0	0	0	0
	%	7,14%	14,29%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	0	4	2	2	0	1
	%	0,00%	28,57%	14,29%	16,67%	0,00%	6,25%
56-60 év (TS 045)	Fő	2	1	1	1	0	0
	%	14,29%	7,14%	7,14%	8,33%	0,00%	0,00%
61 éves, vagy afelett (TS 046)	Fő	3	1	2	2	2	2
	%	21,43%	7,14%	14,29%	16,67%	15,38%	12,50%
Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal							

Azt azonban leszögezhetjük, hogy az aktív korú, de már nem fiatal, gyakran megfelelő képzettséggel sem rendelkező állástalanok munkába állási esélye a fiatalabbakhoz képest nem javult, ezért ma már minden negyedik munkanélküli ebbe a korcsoportba tartozik.

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

A nyugdíjasok foglalkoztatása a nyugdíjrendszer miatt problémás. Választani kell a nyugdíj vagy a foglalkoztatás között. Az önszerveződések legfőképp háztáji dolgokat és régi hagyományokat, munkamozzanatokat osztják meg egymás között.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

A településen hátrányos megkülönböztetésről nincs tudomásunk. A magas korra, egészségügyi állapotra és romlott fizikumra való tekintettel az önkormányzatnál törekszünk arra, hogy ezek az emberek könnyített munkát kapjanak.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

A településen élők, de különösen a korukból, egészségi állapotukból adódóan többszörös hátrányban lévő idősök számára a helyben hiányzó közszolgáltatások elérhetőségét az önkormányzat a falugondnoki szolgálat fenntartásával igyekszik segíteni.

A helyi közszolgáltatások terén az idősökkel való foglalkozás vegyes képet mutat. Az önkormányzat az idősök közösségi életben való részvételét, civil szerveződését, közösségépítését, mentális állapotának javítását az alábbi intézkedéssel segíti még:

- A község időskorú lakosságát évente időseknapi rendezvényen látja vendégül az önkormányzat.

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

A háziorvosi alapellátást Baranyajenőn vehetik igénybe az idősök. A háziorvosi rendelő fizikai akadálymentesítése megtörtént. A háziorvosi ellátás keretében történik az idősök vizsgálata, gyógykezelése, egészségi állapotuk ellenőrzése, orvosi rehabilitációjuk, szükség esetén szakorvosi, vagy fekvőbeteg gyógyintézeti vizsgálatra, gyógykezelésre való utalásuk. A szolgálat

a napi betegforgalom ellátása mellett jelentős szerepet vállal az idősök gondozásában, felvilágosításában.

A szakrendelések dombóvári elérhetősége időskorban korlátozott, nehézséget jelent, melyet az önkormányzat a falugondnoki szolgálat keretében szervezett szakrendelés járattal segít.

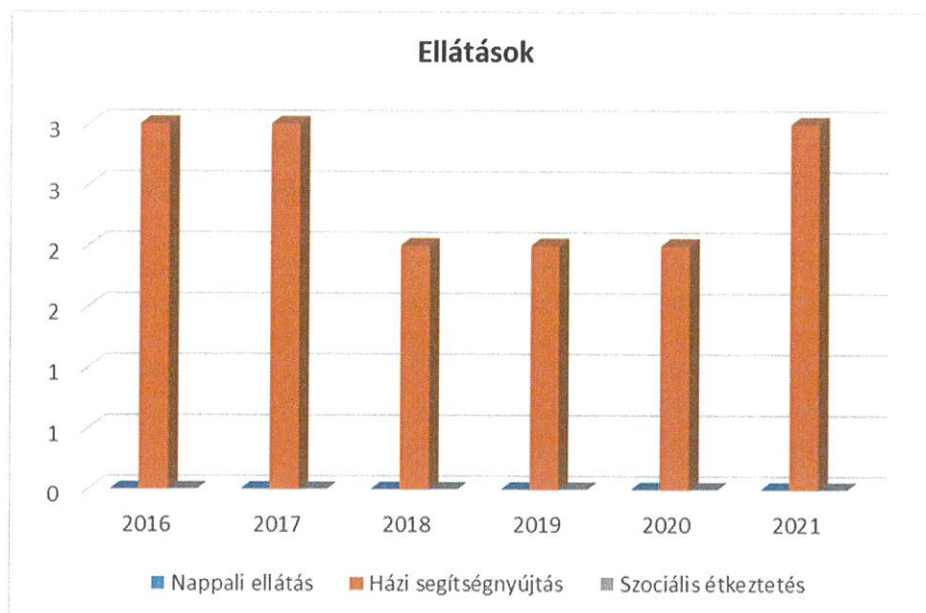
A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló törvény szerint a személyes gondoskodást nyújtó szociális alapszolgáltatások célja, hogy az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújtson a saját otthonukban az önálló életvitelük fenntartásában azoknak a szociálisan rászorulóknak, akik egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában egyedül nem képesek boldogulni. Az idősök koruk és a gyakran ezzel együtt járó egészségromlás miatt kiemelt célcsoportja a helyi alapellátásnak.

Községünkben jelenleg az időskorúak részére az alábbi kötelezően nyújtandó szociális szolgáltatások segítik az idősök megszokott környezetükben való önellátását.

- Falugondnoki szolgálat, étkeztetés
- Házi segítségnyújtás
- Családsegítés

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2016	26	0	3	0
2017	31	0	3	0
2018	28	0	2	0
2019	29	0	2	0
2020	28	0	2	0
2021	27	0	3	0
Forrás: TeIR, KSH Tstar				

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

Önkormányzatunk a Csorba Győző Könyvtárral együttműködve, a Sásdi ÁMK könyvtára szakmai segítségét is igénybe véve mozgókönyvtári szolgáltató helyet működtet a településen, mely naponta elérhető bárki számára, térítésmentes könyvtári, információs és kulturális rendezvények szervezésével közművelődési szolgáltatásokat nyújt.

b) idősek informatikai jártassága;

Településünk idősei körében nem készült felmérés, így teljes körű adatokkal nem rendelkezünk az idősek informatikai jártasságáról.

Országos statisztikák szerint az 50-69 éves korosztály nagy lemaradásban van az internet használat terén, ezeknek a hátrányoknak a leküzdése, az egyénben ösztönösen működő gátlások lerombolása, és a megfogalmazódó igények kielégítése érdekében országosan olyan kezdeményezés, képzés indult útjára, amelynek célja a szenior korosztály számítástechnikai oktatása.

A mozgókönyvtári szolgáltató hely szolgáltatásai között megtalálható az internet elérés, amely lehetőséget nyújt a korosztálytól független, széleskörű információk megismeréséhez és kicseréléséhez. Az itt dolgozó könyvtáros információs-technikai segítséget nyújt az érdeklődőknek.

c) a generációk közötti programok.

Az önkormányzat a nemzedékek közötti szolidaritás, az elfogadás, tolerancia fejlesztését azzal is segíti, hogy a település kulturális rendezvényein különböző korosztályok az aktív szereplők, illetve a fellépők. Ezek a rendezvények egyúttal ismerkedési, kapcsolatépítési lehetőséget is biztosítanak a más-más korosztályhoz tartozók számára.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az általunk is támogatott aktív idősödés koncepciójában nemcsak arra nyílik lehetőség, hogy a szociális védelmi kiadásokat csökkentsük, és minőséget adjunk az emberi életnek idős korban is, hanem ahhoz is hozzájárul, hogy megoldást találjunk azokra a társadalmi étellel kapcsolatos követelményekre, amelyeket egy idősödő társadalom állít elénk.

Az idős korra való felkészülésnek még nem alakultak ki hagyományai. A nyugdíjba vonulás után megmaradó több szabad idő depresszív tünet-együttest generál. A megbirkózási stratégiák megismerésével, mind szélesebb ismeretterjesztő programok keretében kell segítséget adni az időskori problémák megoldására. Ennek formája a támogató kisebb közösségek létrehozása, mely egyben véd az elmagányosodástól, a fölöslegesség érzésétől is.

Szükség van az alábbi gyakorlatok fejlesztésére, erősítésére:

- rendszeres beszélgetések az időseket érintő témákról;
- fiatalokkal való találkozások, közösségi kapcsolatok kialakítása;
- olyan programokba való bevonás, amely a csoportkohéziót erősíti;
- színházi előadások látogatása, illetve kirándulások szervezése;
- klubfoglalkozások, társas programok, képzőművészeti körök szervezése;
- igény szerint mentálhigiénés gondozás, valamint lelki segélyszolgálat biztosítása.

Az idősebb korosztály egyrészt nagy szakmai tapasztalatokkal rendelkezik, másrészt sokan keresik az aktív elfoglaltság és szabadidő-eltöltés lehetőségeit, így az önkéntességben fontos szerepet játszhatnak.

Önkéntes tevékenység keretében az idősek tudásuk és tapasztalataik révén nagy segítséget nyújthatnak a civil szervezetek működéséhez is. Legfőbb céljaink között szerepel a generációk együttműködését elősegítő programok bevezetése, együttműködés kialakítása a civil és önkormányzati, más-más generáció érdekeit képviselő intézmények között.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
az idősek jó része él magányosan, család nélkül, őket az elmagányosodás fokozottan veszélyezteti.	Elmagányosodás megelőzése
az idősek a számukra lényeges szolgáltatásokat legközelebb Sásdon tudják igénybe venni, közlekedésük, általában a korábban megszokott életvitelük koruk és egészségi állapotuk miatt nehézkes	Idősek életminőségének javítása

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

A fogyatékkal élő emberek a társadalom egyenlő méltóságú, egyenrangú tagjai, akik a mindenkit megillető jogokkal és lehetőségekkel csak jelentős nehézségek árán, vagy egyáltalán nem képesek élni. Az Országgyűlés a fogyatékkal élő emberek hátrányainak enyhítésére, esélyegyenlőségük megalapozása, illetve a társadalom szemléletmódjának alakítása érdekében elfogadta a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvényt.

A törvény célja a fogyatékos személyek jogainak, a jogok érvényesítési eszközeinek meghatározása, továbbá a fogyatékos személyek számára nyújtandó komplex rehabilitáció

szabályozása, és mindezek eredményeként a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének, önálló életvitelének és a társadalmi életben való aktív részvételének biztosítása.

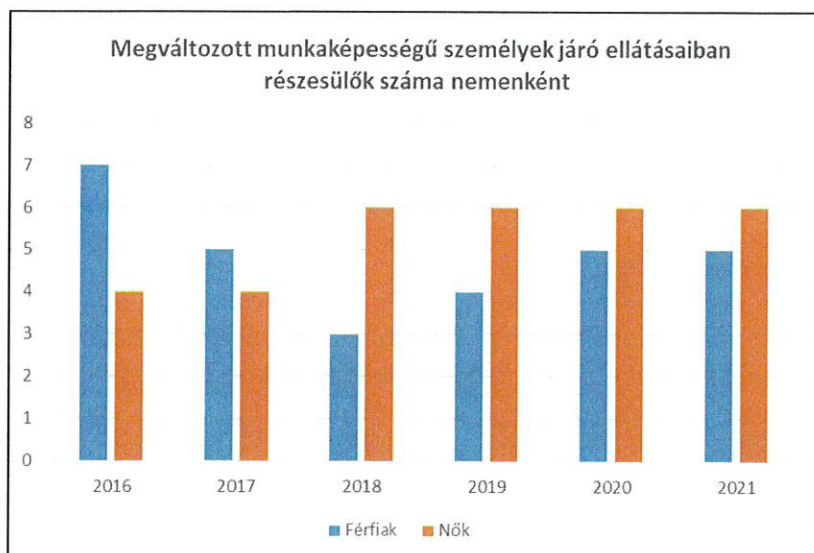
7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékkal élő személyek számára vonatkozóan helyi adat nem áll rendelkezésre. A fogyatékos személyek demográfiai összetételére jellemző, hogy közöttük jelentősebb számban vannak időskorúak, mivel a fogyatékos személyek nagy része nem születésétől fogva sérült, hanem életkora előre haladtával betegség vagy baleset következtében vált azzá. A fogyatékos személyek között a 60 évnél idősebbek aránya 44,8 %, több mint kétszerese a népesség egészében képviselt arányhoz viszonyítva. A fogyatékossgat leginkább valamilyen tartós betegség idézi elő (53,8 %). A fogyatékos személyek 17 %-a szenved születése óta fogyatékossgban. Az általános iskolánál magasabb fokú végzettséggel legnagyobb számban a mozgássérültek rendelkeznek, kisebb arányban a vakok és a hallássérültek, az értelmi fogyatékos tanulók pedig ebből szinte teljesen kirekesztődnek. A fogyatékos személyek iskolai végzettsége összességében alacsonyabb, mint a népesség egészéé.

Baranyaszentgyörgyön a fogyatékossggal élők számára a célcsoport részére juttatott szociális ellátások számából következtethetünk.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	7	4	11
2017	5	4	9
2018	3	6	9
2019	4	6	10
2020	5	6	11
2021	5	6	11

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A célcsoport száma és aránya kissé csökkent az elmúlt 5 évben.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók	

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető. Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára speciális munkahelyek működtetésével a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell. A védett munkahelyet a központi költségvetés normatív támogatásban részesíti.

Fogyatékkal élő munkavállaló, aki

- a nemzeti jog szerint fogyatékosnak elismert, vagy
- elismerten fizikai, elmebeli vagy pszichológiai károsodásban szenved.

Megváltozott munkaképességű munkavállaló, aki

- rehabilitációs ellátásban részesül,
- aki 2011. december 31-én III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban, rendszeres szociális járadékban részesült. (Flt. 57/B §.)

A fogyatékos személyek esetében gyakori probléma, hogy kevés a foglalkoztatási lehetőség, nem megoldott a foglalkoztatáshoz szükséges akadálymentesítés, nem biztosítottak különleges eszközök és feltételek. A védett foglalkoztatás túlsúlya mutatkozik az integrált foglalkoztatással szemben.

A fogyatékossgal élő emberek még a kevés számú akkreditált foglalkoztatóknál sem tudnak elhelyezkedni, a nyílt munkaerőpiacon történő elhelyezkedésük szinte lehetetlen. Ráadásul a fogyatékossgal élő foglalkoztatottak egy része:

- nem rendelkezik képesítéssel, szaktudással,
- mentális és fizikai képessége alacsonyabb szintű,
- munkateljesítménye jelentősen elmarad a kívánt normáktól.

A célcsoport foglalkoztathatósági dimenziói:

- nem jelennek meg a helyi munkaügyi kirendeltségeken, ahol az átképzéseket biztosítanák számukra,
 - nem jutnak el a segítő szolgáltatások igénybevételéhez (pl. életvezetés, rehabilitációs tanácsadás stb.),
 - többségük immobil, azaz fizikálisan is nehezen mozdul el lakóhelyéről.
- Fogyatékossgal élők foglalkoztatásának intézményi formája a szociális foglalkoztatás. Környékünkön szociális foglalkoztató nincs.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Nincs információnk arra vonatkozóan, hogy éri-e és milyen mértékben hátrányos megkülönböztetés a Baranyaszentgyörgyön lakó fogyatékkal élőket a foglalkoztatás terén.

Előfordulhat, hogy a fogyatékos személyt akadályozottsága miatt nem foglalkoztatják a végzettségének és képzettségének megfelelő álláshelyen. (pl.: felsőfokú végzettsége ellenére alacsonyabb végzettséggel is betölthető foglalkoztatást ajánlanak neki.)

A fizikai akadályozottság esetében célszerű felmérni, hogy a fogyatékos személy alkalmazásának mely feltételei hiányoznak. Az akadálymentesítési javaslatban célszerű a fogyatékossg jellege és a fogyatékos személyek száma alapján rangsorolni, hogy az akadálymentesítés lépései milyen sorrendben és ütemezéssel kövessék egymást. A rámpa és kijelölt parkoló nemcsak mozgássérült személyek, hanem más csoportok részére is hasznosak (nők, kisgyermekesek, idősek), az információs táblák, a vizuális információk megerősítése akusztikus információkkal, például közlekedési eszközökön alkalmazva. Fontos a célpályázatok felkutatása és az akadálymentesítés komplex, rövid- közép- és hosszú távú terveinek elkészítése. Garanciát jelent rehabilitációs szakmérnök és szakember bevonása a tervezésbe, valamint érintett fogyatékos ember bevonása a tervezés és a megvalósítás teljes folyamatába.

A foglalkoztatás akkor is megghiúsulhat, ha a fogyatékos személy nem tudja megközelíteni a munkahelyet, például a településen belüli közlekedési akadályok miatt és a támogató szolgáltatótól sem kap segítséget. Ilyen információk beszerzése rendkívül nehéz, hiszen az érintettek nem hozzák a hátrányos megkülönböztetést nyilvánosságra, mert ezzel a jövőbeni foglalkoztatási kilátásaik is csökkennek.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Nem kizárólag fogyatékkal élők számára létrehozott, de más célcsoportok mellett számukra is elérhető szociális szolgáltatási formák: falugondnoki szolgálat, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, nappali ellátás.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élő személyek egészségi állapotából adódó hátrányok és többletkiadások leküzdéséhez, többféle támogatás vehető igénybe.

- Magasabb összegű családi pótlék a tartósan beteg, illetőleg súlyosan fogyatékos kiskorú, illetőleg a tartósan beteg vagy súlyosan fogyatékos nagykorú személy részére
- Fogyatékossgai támogatás: a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől független anyagi segítség a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.
- Rokkantsági járadék a 25. életévének betöltése előtt teljesen munkaképtelenné vált, illetve 80%-os vagy azt meghaladó mértékű egészségkárosodást szenvedett 18 éven felüliek ellátása

- A szociálisan rászorult személy részére az egészségi állapot megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentésére közgyógyellátási igazolvány adható ki. A közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkező személy térítésmentesen jogosult a társadalombiztosítási támogatásba befogadott
- gyógyászati segédeszközökre, ideértve a protetikai és fogszabályozó eszközöket is, valamint azok javítására és kölcsönzésére, továbbá
- az orvosi rehabilitáció céljából igénybe vehető gyógyászati ellátásokra.
- A súlyos mozgáskorlátozott személyeket közlekedési kedvezmények, gépkocsi szerzési és gépkocsi átalakítási támogatás illeti meg, mely felhasználható személygépkocsi vásárlásához, segédmotoros kerékpárnak minősülő, három- vagy négykerekű jármű, vagy járműnek nem minősülő, sík úton önerejéből 10 km/óra sebességnél gyorsabban haladni nem képes gépi meghajtású kerekesszék vásárlásához. További közlekedési kedvezmény a parkolási igazolvány.
- Személyi jövedelemadó kedvezményre jogosult a súlyosan fogyatékos személy.
- Gépjárműadó mentességre jogosult a súlyos mozgáskorlátozott személy (a súlyos mozgáskorlátozott kiskorút vagy cselekvőképességet korlátozó (kizáró) gondnokság alatt álló súlyos mozgáskorlátozott nagykorú személyt rendszeresen szállító, vele közös háztartásban élő szülő) egy darab, 100 kW teljesítményt el nem érő, nem személytaxiként üzemelő személygépkocsija után legfeljebb 13.000,- forint erejéig.
- Helyi és helyközi utazási jegy- és bérlet kedvezmények (vasúti személyszállítás, helyközi autóbusz közlekedés, helyi közúti közlekedés)
- A fogyatékos gyermek korai fejlesztését és gondozását, fejlesztő felkészítését nyújtó intézmény igénybevételeivel kapcsolatban felmerült utazási költségekhez támogatás jár. Mértéke a menetrend szerinti közforgalmú közlekedési eszközök menetjegy ára.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

A fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, továbbá érzékelhető és biztonságos épített környezetre. A fogyatékos személy számára biztosítani kell az egyenlő esélyű hozzáférést lehetőségét a közérdekű információkhoz, továbbá azokhoz az információkhoz, amelyek a fogyatékos személyeket megillető jogokkal, valamint a részükre nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatosak. Az információs társadalom nyújtotta lehetőségek erősítik az esélyegyenlőséget a fogyatékos személyek számára. A fogyatékos személyt az információs esélyegyenlőség megilleti az információs társadalmi szolgáltatások igénybevételekor. A fizikai akadálymentesítés mellett szükség van a kommunikációs akadálymentesítésre is, hogy látványosan csökkenjen a társadalom közönye, idegenkedése a fogyatékosággal élőkkel szemben.

Amíg a kommunikációs, komplex akadálymentesítés nem történik meg, a fogyatékosággal élők hozzáférése a közszolgáltatásokhoz, információkhoz, kulturális és sportprogramokhoz korlátozott, nehézkes. Ennek leküzdéséhez olyan komplex tervezés és szemlélet szükséges, amellyel már kiinduláskor figyelembe veszik a fogyatékosok igényeit (pl. épületek, járdák, parkok, beszerzett járművek esetében).

Közlekedési nehézségek miatt az egészségügyi prevenciók szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat a mozgásukban erősen korlátozott személyek kevésbé veszik igénybe, az ide történő eljutásuk (eljuttatásuk) megoldandó feladat. Fogyatékkal élő gyerekek és fiatalok eljutása az iskolába, középiskolába is problémás. A nehézségek leküzdéséhez a támogató szolgálatot kell megerősíteni, annak hatékonyságát kell javítani. Az önkormányzat pedig ehhez nem rendelkezik közvetlen eszközökkel, lévén civil szolgáltató biztosítja ezt az ellátást.

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

A fogyatékkal élők egészségügyi alapellátásokhoz való hozzáférése részben valósult meg éppen csak elkezdődött a községben. A legnagyobb problémát a faluház épülete okozza, amely nem akadálymentes. Ugyanakkor a helyben elérhető közszolgáltatások zöme itt van:

- Az egészségügyi ellátásban a helyszíni háziorvosi és házi gyermekorvosi rendelés itt történik,
- Itt tart félfogadást a családsegítő- és gyermekjóléti szolgálat,
- Itt működik a könyvtári szolgáltató hely,
- A kulturális rendezvények egy része is itt érhető el,
- Ez a helyi közigazgatás székhelye: képviselő-testületi ülések, közmeghallgatás, hivatali helyszíni ügyfélfogadás itt történik. Ennek az épületnek az alapvető akadálymentesítése sem történt még meg, ez a következő időszak feladata lesz majd. A település másik középülete, a sportteremnek helyet adó épület a sportlétesítmény kialakítása során az akadálymentesség követelményeinek megfelelően lett felújítva. Az egyre többször inkább itt tartott kulturális, közösségi programokon való részvétel a fogyatékkal élők számára is elérhető.

b) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A közlekedési rendszereknek, továbbá a tömegközlekedési eszközöknek, utasforgalmi létesítményeknek - beleértve a jelző- és tájékoztató berendezéseket is - alkalmasnak kell lenniük a fogyatékos személy általi biztonságos igénybevételre. Közhatalmú parkolóban a közlekedésben akadályozott fogyatékos személyek számára - a külön jogszabály szerint - megfelelő számú és alapterületű parkolóhely kialakításáról kell gondoskodni. A közintézmények közúton jól megközelíthetőek, közelükben a parkolás is biztosított, bár kijelölt parkolóhelyek létesítésére nem került sor.

7.4. Fogyatékkal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Kimondottan ezt a célcsoportot megcélzó programok nincsenek a településen.

7.5 A fogyatékkal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Ilyen kezdeményezések nincsenek a településen.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
fogyatékkal élők a számukra fontos közszolgáltatásokat, különösen a rehabilitációs, fejlesztő szolgáltatásokat a távoli városokban vehetik igénybe, a tömegközlekedés számukra különösen nehézkes	Falugondnoki szolgálat a fogyatékkal élőkért
a település legfontosabb középülete akadálymentesítése nem megoldott, még a fizikai sem	Faluház mindenkiért

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A község bel- és külterületein az utak, járdák állapota nem megfelelő, döntő többségük felújításra szorul.	Utak, járdák felújítása, elsősorban belterületen, új szilárd burkolatú utak és járdák létesítése
Az extrém időjárás miatt egyre jellemzőbb villámárvizek és belvíz kártételeinek mérséklése szükséges bel- és külterületen	Villámárvizek, belvíz hatásainak csökkentése csapadék-vízelveztető árkok felújítása, építése fejlesztése révén.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

Önkormányzatunk kötelező és önként vállalt feladatainak ellátása során számít és épít is a civil szervezetek közreműködésére. A közfeladat ellátás civil szervezetekkel való együttműködés útján történő megvalósulását erősíti, hogy néhány jelentős, az önkormányzatok feladatait meghatározó törvény kifejezetten ajánlja a szerződéses feladatellátást.

Jelenleg községünk az alábbi területeken működő civil szervezetek tevékenységére számíthat.

Szociális és gyermekvédelmi ellátás:

Sásdi Faodú Egyesület

Köznevelés:

Engedd, hogy segíthessünk! Alapítvány

Kultúra, közművelődés, sport:

Közös Jövőért Egyesület

Deutsch Klub Magyar-Német Barátság Egyesület

Sásdi Vegyeskar Kulturális Egyesület,

Hegyhát Fúvós Egyesület

Hegyhát Ifjúságáért Egyesület

Őszidő Nyugdíjasklub

Levendula Nyugdíjasklub

Sásdi Honismereti Szakkör

A civil szervezetek nagy része sásdi székhellyel működik, programjaik, rendezvényeik jó része is itt érhető el, de várják a településünk lakóit is.

A község lakossága által önkormányzati és nemzetiségi önkormányzati segítséggel alapított Közös Jövőért Egyesület rendszeresen segítséget nyújt a helyi kulturális, közösségi rendezvények megszervezésében, önkénteseire az önkormányzat mindig számíthat.

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);**

A Közös Jövőért Egyesület a falu fejlődése, szépítése mellett a közösségépítést is célul tűzte ki. Fő célja a helyben lakók életének jobbá tétele bármilyen lehetséges módon. Eddig tevékenységei között a ház körüli munkákban való segítségnyújtás (téli tüzelő, szüret stb.), a német nyelvtanfolyam szervezése, önkéntes munka a település szépítésében, állatvédelem, a pályázati projektek kidolgozásában és megvalósításában való együttműködés szerepel.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;**

Az önkormányzat, a korábban működött roma nemzetiségi önkormányzat a korábban már leírtak szerint – nem utolsósorban a vezetők személyének azonossága miatt is – mindig is jó kapcsolatot ápolott az egyesülettel, bizonyítják ezt a közösen lebonyolított, főként kulturális programok. Ma már nem működik a településen nemzetiségi önkormányzat.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;**

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége**

Településünkön 2014-ben szűnt meg a roma nemzetiségi önkormányzat, a nemzetiséghez tartozók alacsony létszámú nyilatkozatai miatt.

- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;**

A településen működő civil szervezet kapcsolódik, illetve részt vesz a közfeladatok ellátásában, az érintett célcsoportokkal kapcsolatosan is az esélyegyenlőség elérésére törekszik. A szervezet alapszabályukban meghatározott módon képviselik tagságukat, társadalmi párbeszédet kezdeményeznek szükség esetén, támogatja lehetőségéhez mérten a látókörükben élő rászoruló célcsoport tagjait

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;**

A Helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítéséhez szükséges adatszolgáltatásban részt vettek a településen illetékes szociális, gyermekjóléti, egészségügyi, köznevelési, közművelődési szakemberek. A szakemberekkel online és a személyes kapcsolattartás útján tártuk fel az esetleges, az egyes esélyegyenlőségi csoportokat érintő problémákat. A program tervezet és az intézkedési terv véleményezésére a HEP Fórumon koncentráltunk.

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.**

A képviselő-testületi döntést követően a honlapon az elfogadott dokumentum és intézkedési terv hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőség folyamatok, intézkedések megismerhetők lesznek, amellyel biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése. A lakosság a végrehajtással kapcsolatos észrevételeit online, illetve személyesen teheti meg, melyet a HEP fórumokon lehet megvitatni. A terv készítésébe be nem folyt szervezetek ugyanezen úton, a HEP Fórum munkájában résztvevő szervezetek a legalább évente megtartott értékelő ülésen tehetnek észrevételt, javaslatot.

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.**

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegény- ségben élők	1.A bejárás nehézségei, a tartós munkanélküliek nagy része azért nem tud elhelyezkedni, mert nincs megfelelő közlekedési lehetőség, a tömegközlekedés nem alkalmas a környező nagyobb városokba munkaidőhöz kötött eljutásra a többszöri átszállás miatt. 2. A legszegényebb, legelesettebb családok szükséglet szenvednek alapvető szükségletekben (pl. háztartási eszközökben, nem tudják felaprítani a méterfát stb) rászorulnak többféle módon a humanitárius segítségre	1. Munkahelyek elérése 2. Közös Jövőért
Gyermekek	1 A gyermekekben közös helyi programok nélkül nem alakul ki közösségtudat, településtudat 2 A szegénységben élő családok gyakran nem tudnak gyermekeik számára megfelelő művelődési, fejlesztő lehetőségeket biztosítani	1 Nyári kirándulások gyermekeknek 2 Kulturális programok gyermekeknek
Idősek	1 Az idősek jó része él magányosan, család nélkül, őket az elmagányosodás fokozottan veszélyezteti 2 az idősek a számukra lényeges szolgáltatást legközelebb Sásdon tudják igénybe venni, közlekedésük általában a korábban megszokott életvitelük koruk és egészségügyi állapotuk miatt nehézkes	1 Elmagányosodás megelőzése 2 Idősek életminőségének javítása
Nők	1 A nők a családban, közösségben hivatásukban betöltött szerepét gyakran még mindig alábecsülik 2 A kisgyermekes anyák tipikus munkahelyi problémája: a gyermek	1 Nők napja 2 Kisgyermekes anyák a közfoglalkoztatásban

	Tormásra óvodába, Gödrébe vagy Sásdra iskolába való eljutását meg kell oldani munkaidő alatt	
Fogyatékkal élők	1 A település legfontosabb középülete akadálymentesítése nem megoldott, még a fizikai sem 2 A fogyatékkal élők a számukra fontos közszolgáltatásokat, különösen a rehabilitációs, fejlesztő szolgáltatásokat a távoli városokban vehetik igénybe, a tömegközlekedés számukra különösen nehézkes	1 Faluház mindenkiért 2 Falugondnoki szolgálat a fogyatékkal élőkért
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás	1 belterületi utak járdák rossz állapotban vannak	1 belterületi útszakaszok, járdák javítása

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák és a többségi közösség tagjai együtt tudnak élni. Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők aktívan vesznek részt saját élethelyzetük javításában.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek iskoláztatását, a szülőkkel együttműködve, és a közösség támogatásával.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek igényeire.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a családon belül betöltött szerepük nagyobb megbecsülését.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők napi életvitelének segítésére.

Az intézkedési területek részletes kifejtése (intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális)

A	Intézkedés címe:	Munkahelyek elérése
B	Feltárt probléma megnevezése	Bejárás nehézségei, a tartós munkanélküliek nagy része azért nem tud elhelyezkedni, mert nincs megfelelő közlekedési lehetőség, tömegközlekedés nem alkalmas a környező nagyobb városokba munkaidőhöz kötött eljutásra a többszöri átszállás miatt
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Munkahelyek elérhetővé tétele, a közlekedési helyzet javítása érdekében program kidolgozása
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Önkormányzat költségvetése, gazdasági koncepció
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Új Roma Stratégia (2019-2030) Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Megvizsgálni annak a lehetőségét, hogy a távolsági buszjáratok és /vagy a saját falugondnoki járat mennyire tehető alkalmassá a környező városok munkahelyekhez igazodó elérésére, a Kormány ezirányú fejlesztéseivel összhangban. Fel kell mérni a falugondnoki szolgálattal járatra szállítás lehetőségét.
G	Az intézkedés felelőse	önkormányzat, polgármester, jegyző
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.09.30
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	csökken a munkanélküliek száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	program kidolgozása humán erőforrás, a megvalósításra központi költségvetési támogatás szükséges
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	közlekedési helyzetet javító program kidolgozása, megvalósítása
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem önkormányzati együttműködés

Az intézkedési területek részletes kifejtése (intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális)

A	Intézkedés címe:	Közös jövőért
B	Feltárt probléma megnevezése	A legszegényebb, legelesettebb családok szükségét szenvednek alapvető szükségletekben pl háztartási eszközökben, nem tudják mivel felaprítani a méterfát stb.. rászorulnak többféle módon a humanitárius segítségre
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Segíteni a legrászorultabbakon, érezzék a közösség gondoskodását
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Helyi rendeletek, költségvetési koncepció
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030 Új Roma Stratégia 2019-2030
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	A humanitárius segítségnyújtás különböző formáival segíti a település rászoruló családait az egyesület: faaprítás, akinek nincs ehhez eszköze, anyagi lehetősége, használt ruha, háztartási eszközök, gépek, bútorok stb juttatása
G	Az intézkedés felelőse	önkormányzat, civil szervezetek
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.09.30
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	segítségnyújtásban részesítettek száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	humán, pénzügyi, technikai egyaránt
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	folyamatos
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Önkormányzatok közötti együttműködést nem, civil szervezetekkel annál inkább

Az intézkedési területek részletes kifejtése (intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális)

A	Intézkedés címe:	Nyári kirándulás gyermekeknek
B	Feltárt probléma megnevezése	A gyermekekben közös helyi programok nélkül nem alakul ki közösségtudta, településtudat
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Rövid táv: gyermekek élményekhez való juttatása hosszú táv: a gyerekközönség összekovácsolása, települési kötődés kialakítása
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Helyi rendeletek, költségvetési koncepció
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	„Legyen jobb a gyerekeknek” Nemzeti Stratégia, Nemzeti Ifjúsági Stratégia
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	nyári balatoni és egyéb egynapos kirándulások a gyermekek számára, az egyesület és az önkormányzat közös lebonyolításában
G	Az intézkedés felelőse	egyesület vezetősége, polgármester, jegyző, önkormányzat
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.09.30
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	kirándulásokon résztvevők száma, megrendezett
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	humán erőforrás rendelkezésre áll, anyagi forrás külön pályázatból vagy az önkormányzat költségvetésében rendelkezésre áll
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	nagyban függ az aktivitástól
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nincs ezirányú együttműködés

Az intézkedési területek részletes kifejtése (intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális)

A	Intézkedés címe:	Kulturális programok gyermekeknek
B	Feltárt probléma megnevezése	A szegénységben élő családok gyakran nem tudnak gyermekeik számára megfelelő művelődési, fejlesztő lehetőségeket biztosítani
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Rövid táv: élménydús, változatos gyermekprogramok biztosítása a szabadidő hasznos eltöltése érdekében hosszú táv: pótolni a fejlődést segítő környezetet a gyerekek testi és szellemi fejlődése érdekében
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Helyi rendeletek, költségvetési koncepció
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	„Legyen jobb a gyerekeknek” Nemzeti Stratégia, Nemzeti Ifjúsági Stratégia, Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	kulturális, közösségi programok: ünnepek, kirándulások szervezése, könyvtári szolgáltató hely programjai
G	Az intézkedés felelőse	önkormányzat, civil egyesület, könyvtári szolgáltató hely dolgozója
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	folyamatos
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	szervezett programok, azon résztvevők száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	pályázati forrás, illetve költségvetés biztosítja az anyagi feltételeket
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	nagyban függ az aktivitástól
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem önkormányzati együttműködés

Az intézkedési területek részletes kifejtése (intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális)

A	Intézkedés címe:	Nők napja
B	Feltárt probléma megnevezése	A nők családban közösségben, hivatásukban betöltött szerepét gyakran még alábecsülik
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Női szerepek, teljesítmények elismerése, a nők önképének kedvező alakítása
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél összhangban van a helyi stratégiai dokumentumokkal (helyi rendeletek, településfejlesztési-rendezési terv, költségvetési koncepció stb)
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	nőnap megünneplése akár vendéglátással, műsorral
G	Az intézkedés felelőse	önkormányzat
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	folyamatos
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	megrendezett programok száma, azon résztvevők száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	humán erőforrás rendelkezésre áll, anyagi feltételek az éves költségvetésbe betervezve
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	nagyban függ az aktivitástól (esetleges érdektelenség, mely Az aktív toborzó tevékenységgel csökkenthető)
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem önkormányzati együttműködés

Az intézkedési területek részletes kifejtése (intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális)

A	Intézkedés címe:	Kisgyermekes anyák a közfoglalkoztatásban
B	Feltárt probléma megnevezése	Kisgyermekes anyák tipikus munkahelyi problémája: a gyermek Tormásra óvodába, Gödrébe vagy Sásdra iskolába való eljutását meg kell oldani munkaidő alatt is
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A közfoglalkoztatásban résztvevő kisgyermekes anyák számára biztosítani a kisgyermekek iskolába, óvodába kíséréséhez szükséges időt
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél összhangban van a helyi stratégiai dokumentumokkal (helyi rendeletek, településfejlesztési-rendezési terv, költségvetési koncepció stb)
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Közfoglalkoztatásban rugalmas munkakezdés a kisgyermeket nevelő anyák számára, annak érdekében, hogy a más településen lévő gyermekintézményekbe elkísérhesse gyermekét
G	Az intézkedés felelőse	önkormányzat, polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	folyamatos
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	közfoglalkoztatásban résztvevő 1-2 kisgyermekes anya rugalmas munkakezdése
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	humán erőforrás rendelkezésre áll,
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	nem ismert
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem önkormányzati együttműködés

Az intézkedési területek részletes kifejtése (intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális)

A	Intézkedés címe:	Elmagányosodás megelőzése
B	Feltárt probléma megnevezése	Az idősök jó része él magányosan, család nélkül, őket az elmagányosodás fokozottan veszélyezteti
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Elmagányosodás megelőzése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél összhangban van a helyi stratégiai dokumentumokkal (helyi rendeletek, településfejlesztési-rendezési terv, költségvetési koncepció stb)
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Falugondnoki szolgálat szervező tevékenysége az idősökkel való kapcsolattartás, a nappali ellátás és egyéb szolgáltatások, lehetőségek iránti igények szervezése érdekében
G	Az intézkedés felelőse	önkormányzat, falugondnoki szolgálat
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	folyamatos
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Falugondnoki szolgálat szervező, informáló tevékenysége útján a nappali ellátás és egyéb szociális szolgáltatások, lehetőségek igénybevétele a falugondnoki beszámoló alapján
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	humán erőforrás rendelkezésre áll
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	nagyban függ az aktivitástól (esetleges érdektelenség, mely Az aktív toborzó tevékenységgel csökkenthető)
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem önkormányzati együttműködés

Az intézkedési területek részletes kifejtése (intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális)

A	Intézkedés címe:	Idősek életminőségének javítása
B	Feltárt probléma megnevezése	Az idősek a számukra lényeges szolgáltatásokat legközelebb Sásdon tudják igénybe venni, közlekedésük általában a korábban megszokott életvitelük, koruk és egészségügyi állapotuk miatt nehézkes
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az idősek közszolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek javítása
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél összhangban van a helyi stratégiai dokumentumokkal (helyi rendeletek, településfejlesztési-rendezési terv, költségvetési koncepció stb)
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1.Az idősek életminőségének javítása, korábban megszokott életvitelük fenntartása a falugondnoki szolgálat szállító szolgáltatásai által 2. egyesület: ház körüli munkákkal segít (fünyírás, kerti munkák, tüzelő biztosítása stb) az életminőség fenntartásában
G	Az intézkedés felelőse	önkormányzat, civil egyesület
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	folyamatos
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	A falugondnoki szolgálattal kapcsolatot tartó idősek száma a falugondnoki beszámoló alapján
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	humán erőforrás rendelkezésre áll
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	nagyban függ az aktivitástól (esetleges érdektelenség, mely Az aktív toborzó tevékenységgel csökkenthető)
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem önkormányzati együttműködés

Az intézkedési területek részletes kifejtése (intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális)

A	Intézkedés címe:	Faluház mindenkiért
B	Feltárt probléma megnevezése	A település legfontosabb épületének akadálymentesítése nem megoldott, még a fizikai sem
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A faluház a fogyatékossgal élők számára is használható, az itt elérhető közszolgáltatások igénybe vételére alkalmas legyen
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél összhangban van a helyi stratégiai dokumentumokkal (helyi rendeletek, településfejlesztési-rendezési terv, költségvetési koncepció stb)
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Országos Fogyatékossgügy Program (2015-2025) Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási stratégia 2030
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	A faluház akadálymentesítése, korszerűsítése a komplex akadálymentesség szempontjainak figyelembe vételével
G	Az intézkedés felelőse	önkormányzat, jegyző
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	folyamatos
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	faluház akadálymentesítése
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	humán erőforrás rendelkezésre áll, anyagi forrás külön pályázatból vagy az önkormányzat költségvetésében rendelkezésre áll
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	anyagi forrás nem áll rendelkezésre, mely pályázati támogatás keresésével kerülhető el
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem önkormányzati együttműködés

Az intézkedési területek részletes kifejtése (intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális)

A	Intézkedés címe:	Falugondnoki szolgálat a fogyatékossgal élőkért
B	Feltárt probléma megnevezése	Fogyatékossgal élők a számukra fontos közszolgáltatásokat, különösen a rehabilitációs, fejlesztő szolgáltatásokat a távoli városokban vehetik igénybe, a tömegközlekedés számukra különösen nehézkes
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A szükséges közszolgáltatásokhoz való elérhetőségek javítása
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél összhangban van a helyi stratégiai dokumentumokkal (helyi rendeletek, településfejlesztési-rendezési terv, költségvetési koncepció stb)
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Országos Fogyatékossgügyi Program (2015-2025) Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási stratégia 2030
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	a fogyatékossgal élők életminőségének javítása a falugondnoki szolgálat szállító szolgáltatásai által.. pl heti rendszerességű fejlesztő foglalkozásra szállítás
G	Az intézkedés felelőse	önkormányzat, falugondnoki szolgálat
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	folyamatos
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	A falugondnoki szolgálat által szállított fogyatékossgal élők száma a falugondnoki beszámoló alapján
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	humán erőforrás rendelkezésre áll, anyagi feltételek az éves költségvetésbe betervezve
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	nagyban függ az aktivitástól (esetleges érdektelenség, mely Az aktív toborzó tevékenységgel csökkenthető)
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem önkormányzati együttműködés

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)
0. Településszintű probléma									
1	Utak, járdák felújítása	A község bel- és külterületein az utak, járdák állapotát nem megfelelő, döntő többségük felújításra szorul	Utak, járdák felújítása, elsősorban belterületen, új, szilárd burkolatú utak és járdák létesítése	Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településfejlesztési koncepció		folyamatos pályázatfigyelés, pályázat benyújtása	polgármester, jegyző	2028.09.30	felújított járdák, útszakaszok hossza
2	Belvízelvezető árkok felújítása, létesítése	Az extrém időjárás miatt egyre jellemzőbb villámárvizek és belvíz kártételeinek mérséklése	Villámárvizek, belvíz hatásainak csökkentése, csapadék-vízvezető árkok felújítása, építése fejlesztése révén	Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településfejlesztési koncepció		folyamatos pályázatfigyelés, pályázat benyújtása	polgármester, jegyző	2028.09.30	belvíz-elvezető árkok száma
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége									
1	Munkahelyek elérése	Bejárás nehézségei, a tartós munkanélküliek	Munkahelyek elérhetőségének, a közlekedési helyzet	Önkormányzat költségvetése, gazdasági	Új roma Stratégia, Magyar Nemzeti társadalmi	Megvizsgálni annak lehetőségét, hogy a távolsági buszjáratok	önkormányzat, polgármester, jegyző	2028.09.30	csökken munkanélküliek száma

		nagy része azért tud nem elhelyezkedni, mert nincs megfelelő közlekedési lehetőség, tömegközlekedés nem alkalmas a környező nagyobb városokba munkaidőhöz kötött eljutásra a többszöri átszállás miatt	javítása érdekében program kidolgozása	konceptió, településfejlesztési-rendezési terv	Felzárkóztatási Stratégia 2030	és/vagy a saját falugondoki járat mennyire tehető alkalmassá a környező városok munkahelyekhez igazodó elérése, a Kormány ezirányú fejlesztéseivel összhangban. Fel kell mérni a falugondnoki szolgálattal járatra szállítás lehetőségét.			
2	Közös jövőért	A legszegényebb, legeresettebb családok szükségét szenvednek alapvető szükségletekben (pl. háztartási eszközökben vagy nem tudják mivel felaprítani a méterfát stb) rászorulnak többféle módon a humanitárius segítségre	Segíteni a rászorultakon, érezzék a közösség gondoskodását	helyi rendeletek, költségvetési koncepció, településfejlesztési terv	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030, Új Roma stratégia 201-2030	A humanitárius segítségnyújtás különböző formáival segíti a település rászoruló családait, az egyesület pedig faaprítás, akinek nincs ehhez eszköze, anyagi lehetősége, használt ruha, háztartási eszközök, gépek, bútorok stb. juttatása	önkormányzat, civil szervezet	2028.09.30	segítségnyújtásban részesítettek száma

II. A gyermekek esélyegyenlősége

1	Nyári kirándulás gyermekeknek	A gyermekekben közös helyi programok nélkül nem alakul ki közösségtudat, településtudat	Rövid táv: gyermekek élményhez juttatása, hosszú táv: gyermekek közötti összefogás, települési kötődés kialakítása	helyi rendeletek, költségvetési koncepció	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia, Nemzeti Ifjúsági stratégia	a nyári balatoni és egyéb egynapos kirándulások a gyermekek számára, az egyesület és az önkormányzat közös lebonyolításában	egyesület vezetősége, polgármester, jegyző, önkormányzat dolgozói	2028.09.30	kirándulások száma, azon résztvevők száma
---	-------------------------------	---	--	---	--	---	---	------------	---

2	Kulturális programok gyermekeknek	A szegénységben élő családok nem tudnak gyermekek számár megfelelő művelődési, fejlesztő lehetőségeket biztosítani	Rövid táv: élménydús, változatos gyermekprogramok a biztosítása hasznos elölrése érdekében, hosszú táv: pótolni a fejlődést segítő környezetet a gyermekek testi és szellemi fejlődése érdekében	helyi rendelet, költségvetési koncepció	„Legyen jobb a gyerekeknek” Nemzeti Stratégia, Nemzeti Ifjúsági Stratégia, Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia	kulturális, közösségi programok ünnepek, kirándulások, könyvtári rendezése, helyi programjai	önkormányzat, civil egyesület, könyvtári szolgáltató hely	folymatos	szervezett programok száma, azon résztvevők száma
3									
...									

III. A nők esélyegyenlősége

1	Nők napja	A nők családban közösségben, hivatásukban betöltött szerepét gyakran még alábecsülik	Női szerepek, teljesítmények elismerése, a nők önképének kedvező alakítása	A cél összhangban van a helyi stratégiai dokumentumokkal (helyi rendelet, településfejlesztési rendezési terv, költségvetési koncepció)	„A nők szerepének erősítése családban és a társadalomban” (2021-2030)	nőnap megünneplése, akár vendéglátással, másokkal	önkormányzat, civil szervezet	folymatos	megrendezett programok száma, azon résztvevők száma
2	Kisgyermekes anyák a közfoglalkoztatásban	Kisgyermekes anyák tipikus munkahelyi problémája: a gyermek Támaszra óvodába, sástra vagy Gödrébe iskolába való eljuttatás meg kell oldani a munkaidő alatt is	A közfoglalkoztatásban résztvevő kisgyermekes anyukák számára a kisgyermekes iskolába, óvodába a kíséréséhez szükséges időt	A cél összhangban van a helyi stratégiai dokumentumokkal	„A nők szerepének erősítése családban és a társadalomban” (2021-2030)	Közfoglalkoztatásban a rugalmas munkakezdés a a kisgyermek nevelő anyák számára, annak érdekében, hogy a más településen lévő gyermekintézményekbe elkísérhesse a gyermeket	önkormányzat, polgármester	folymatos	közfoglalkoztatásban résztvevő kisgyermekes anya rugalmas munkakezdése

IV. Az idősek esélyegyenlősége									
1	Elmagányosodás megelőzése	Az idősek jó része él magányosan, család nélkül, őket az elmagányosodás fokozottan veszélyezteti	Elmagányosodás megelőzése	A cél összhangban van a helyi stratégiai dokumentumokkal	Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), Magyar nemzeti társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030	Falugondnoki szolgáltató tevékenysége az idősekkel való kapcsolattartás, a nappali ellátás és egyéb szolgáltatások, lehetőségek iránti igények szervezése érdekében	önkormányzat, falugondnoki szolgáltató	folyamatos	Falugondnoki szolgáltató szervező, informáló tevékenysége útján a nappali ellátás és egyéb szociális szolgáltatások, lehetőségek igénybevétele falugondnoki beszámoló alapján
2	Idősek életminőségének javítása	Az idősek számukra lényeges szolgáltatásokat legközelebb Sásdon tudják igénybe venni, közlekedésük általában a korábban megszokott életvitelük, koruk és egészségügyi állapotuk miatt nehézkes	Az idősek közszolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek javítása	A cél összhangban van a helyi stratégiai dokumentumokkal	Időügyi nemzeti Stratégia (2010-2022), Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030	1. Az idősek életminőségének javítása, korábban megszokott életvitelük fenntartása a falugondnoki szolgáltató szolgáltatásai által, másrészt az egyesület által: ház körüli munkákkal segít (pl. fűnyírás, kerti munkák, tüzelő biztosítása stb), az életminőség javításában	önkormányzat, civil egyesület	folyamatos	a falugondnoki szolgáltatóval kapcsolatot tartó idősek száma a falugondnoki beszámoló alapján
V. A fogyatékkal élő személyek esélyegyenlősége									
1	Faluház mindenkiért	A település legfontosabb épületeinek akadálymentesítése nem megoldott, még a fizikai sem	A faluház a fogyatékkal élők számára is használható, az itt elérhető közszolgáltatások igénybevétele alkalmas legyen	A cél összhangban van a helyi stratégiai dokumentumokkal	Országos Fogyatékkal Élők Program (2015-2025) Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030	A faluház akadálymentesítése, a korszerűsítése a komplex akadálymentesség szempontjainak figyelembe vételével	önkormányzat, jegyző	folyamatos	faluház akadálymentesítése

2	Falugondnoki szolgálat fogyatékosággal élőkért	a Fogyatékosággal élők a számukra fontos közszolgáltatásokat, különösen a rehabilitációs, fejlesztő szolgáltatásokat a távoli városokban vehetik igénybe, a tömegközlekedés számukra pedig különösen nehézkes	A szükséges közszolgáltatásokhoz való elérhetőségek javítása	A cél összhangban van a helyi stratégiai dokumentumokkal	Országos Fogyatékosügyi Program (2015- 2025), Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030	A fogyatékosággal élők életminőségének javítása a falugondnoki szolgálat szállító szolgáltatásai által pl beti rendszerességgel fejlesztő foglalkozásra való szállításuk	önkormányzat, falugondnoki szolgálat	folyamatos	A falugondnoki szolgálat szállított fogyatékosággal élők száma falugondnoki beszámoló alapján
---	---	--	---	---	--	--	--	------------	--

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

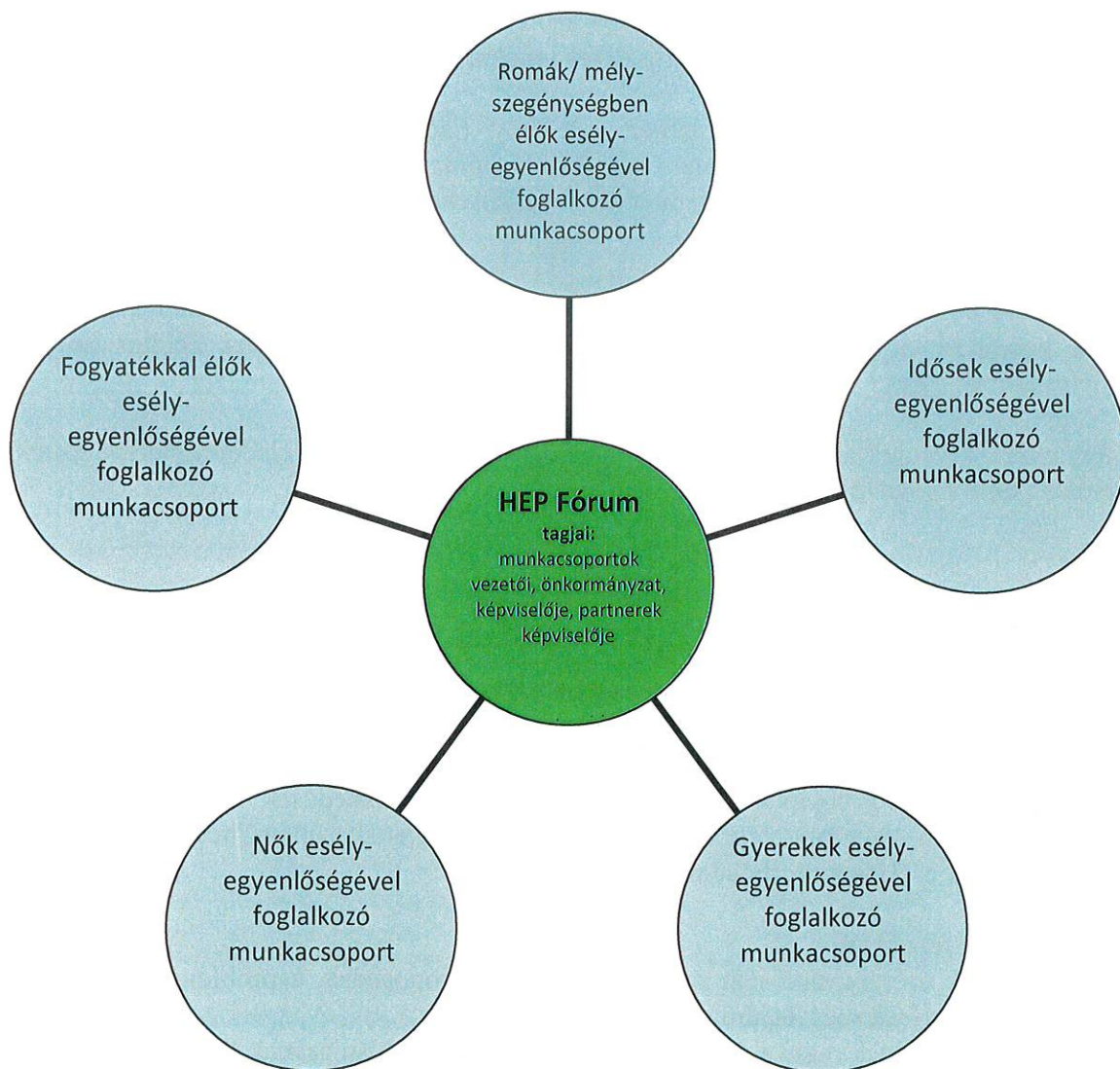
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Baranyaszentgyörgy község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

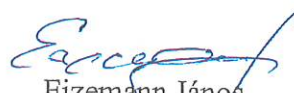
II. Ezt követően Baranyaszentgyörgy község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 43/2023.(X.18.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Baranyaszentgyörgy, 2023. október 18.

Eizemann János
polgármester

Baranyaszentgyörgy Község Önkormányzat Képviselő-testülete
7383. Baranyaszentgyörgy, Petőfi u. 5.
Tel: 72/554-009

K I V O N A T

Baranyaszentgyörgy Község Önkormányzat Képviselő-testületének 2023. október 18. napján tartott képviselő-testületi ülésének jegyzőkönyvéből

Baranyaszentgyörgy Községi Önkormányzat Képviselő-testülete 5 igen szavazattal, ellenszavazat nélkül (5:0) a következő határozatot hozta:

Baranyaszentgyörgy Község Képviselő-testülete
43/2023.(X.18.) sz. Kt. határozata

Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadásáról

Baranyaszentgyörgy Község Önkormányzat Képviselő-testülete a 2023-2028 időszakra vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Programot megismerte és az előterjesztésnek megfelelően elfogadja.

Határidő: azonnal

Felelős: Ranyhóczkiné Ács Andrea jegyző, HEP referens

kmf.

Eizemann János sk.
polgármester

Ranyhóczkiné Ács Andrea sk.
jegyző

Kivonat hitelélül:

Baranyaszentgyörgy, 2023. október 19.

Balogh Bagány Anita
Baloghné Bagány Anita
igazgatási főelőadó

